

Siunnersuut pillugu oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut 2004-mi ukiakkut ataatsimiinnerminni (UKA 2004/30) suleqatigiissita-liamik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaanik suliaqartussamik pilersitsipput. Inatsimmi allanngortinnejartumi tassani Kalaallit Nunaanni inatsisartoqarnikkut 1979-imit ingerlatseriaatsimi tunngaviit nalinginnaasumik akuerisaasut kiisalu inatsisartoqarnikkut ineriertortitsinermi inatsisiliaasimasut katersorneqarlutillu nutarterneqassapput. Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisip Inatsisartut Naalakkersuisullu peqatigillutik ukiuni aggersuni inuaqatigiit aningaasaqarnermikkut imminnut napatittut ineriertortinnejarnerannni suliassat eqqarsaatigalugit pitsaasumik ullutsinnullu naleqquttumik ingerlanissaannut sinaakkusersuisussaanera suleqatigiissitaliap aammattaaq isigniartussaavaa.

Ataatsimiititaliaq nassuiaammik 2005-imi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA 2005/25) saqqummiussivoq, taannalu ilaatigut ajornartorsiutit arlallit Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisip allanngortinneqarnera pillugu siunnersuutip sulia-rineqarnerani naalakkersuinikkut isummerfigineqartussat pillugit takussutissiamik imaqarpoq. Suleqatigiissitaliaq ilaatigut isumaqarpoq Naalakkersuisunik pilersitsisarneq, Naalakkersuisunut ilaasortanik taarsiisarneq, nutaamik qinersisitsisarneq, inatsisip Inatsisartullu suleriaasiata akornanni killissalersuineq, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aamma Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap sulinerat kiisalu nunanut assigiinngitsunut isumaqatiginninniarnernut atatillugu malittarisassat periaatsillu pillugit malittarisassat isumaliutersuutigeqqinnejarnissaannut pissutissaqartoq.

Suleqatigiissitaliap tamatuma kingornatigut inaarutaasumik nassuiaamminik kiisalu Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaattut allanngortitatut siunnersuummik 2008-mi saqqummiussinissa siunertaasimavoq. Namminersornerli pillugu Isumalioqatigiissitaq kalaallinit danskinillu ilaasortaaffigineqartoq isumaliutissiisumminik 2008-mi aprilip qaammataani saaqcummiussimmat namminersorluni oqartussaanermik aaqqissuussinerup atortuulersinneqarnera utaqqimaarneqassasoq aalajangerneqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarerit

Siunnersuut Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaata makku siunertalarugit nutarterneqarnissaanik anguniagaqarpoq:

- Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmik, Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsisip paarlattuanik, Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut – tassalu Inatsisartut Naalakkersuisullu – pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik imaqanngitsumik piviusunngortitsinissaq
- inatsisaaqqaartumi inatsisillu kingusinnerusukkut allannguutaani oqaasertaliussanik eqikkaanissaq
- teknikkikkut kukkunerit amigaatillu ataasiakkaat naqqinnejarnissaat

- inatsisip oqaasertaanik ilusilersorluagaanerusunik, pisariinnerusunik paasinarneru-sunillu pilersitsinissaq
- aalajangersakkanik paassiuminaatsunik erseqqissaanikkut inatsiseqartitsinikkut atuuttunik erseqqinnerulersitsinissaq
- inatsisip oqaasertaasa inatsisartoqarnikkullu periaatsip ataqtigilliunnarnerisa qulakkeerneqarnissaat
- tamat oqartussaaqataaneranni naalagaaffimmilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviit Inatsisartut inatsisaata tunngavigisaasa, soorlu pissaanernik avissaartitsisimancerup, inatsisartoqarnikkut periaatsip aamma inatsisartoqarnermi akuersaartumik tunngaveqarnerup, saqqumisunngortinnejarnissaat nukittorsarnejarnissaallu
- Inatsisartunut Inatsisartut inatsisaanni aamma Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersaanerit erseqqinnerusumik avissaartisimaniarlugit.
- Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunullu ilaasortat allanik atuuffeqarsinnaanerinut malittarisassat akissarsiaqarnermut inatsimmit Inatsisartut inatsisaannut matumunnga nuunnejarnissaat.

Inatsisartut Naalakkersuisullu akornanni suliassanik agguataarineq naalakkersuinikkullu oqimaaqatigiinneqarneq piofersut soorunami atatiinnarniarneqarsimapput, taamaattorli suleqatigiissitaliap paasinninera malillugu tamatuminnga erseqqissumik pisariaqartitsiviusutut saqqummertuni pisinnaatitaanerni allannguutit ataasiakkaat siunnersuutigineqarsimallutik.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput siunnersuutigineqartutut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortanik siunissami soraarsitsisinnaalernerera kiisalu taakku sulinngiffeqarallarnissaannik akuersisinjaalernerera. Pisinnaatitaanerit taakku manna tikillugu taamaallaat Inatsisartuniissimagaluarp. Assersuutitut allatut taaneqarsinnaapput Inatsisartut suleriaasissaminnik ilusilersuisinjaanerannut piffissanillu ataatsimiiffiusussanik aaqqissuisinjaanerannut sinaakkutassat qasukkarneqarput, Ombudsmandeqarfip Namminersorlutik Oqartussat ataanniittutut taaneqarnera kiisalu Inatsisartut inatsisaannik Namminersorlutillu Oqartussat nalunaarutaannik tamanut saqqummiusseriaatsip nutarterneqarnera.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingarnerit pillugit immikkuualuttulergaanerusumik takussutissiatut qulequttat makku pingaaruteqartutut taaneqassapput:

a. Pissaanermik avissaarsimatitsineq

Pissaanerup inatsisiliornermut, inatsisinik atortitsinermut eqqartuussinermullu pissaanernut avissaartisimaneqarneranik tunngaveqarneq inuiaqatigiit inatsiseqartitsinikkut tamat oqartussaaqataaffigisaannik aqunneqarneranni aalajangiisuuusumik pingaaruteqarpoq, tamannalu Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 1-ikkut massakkut aalajangersarnejarsimavoq. Tunngaviup taassuma pisortani pissaanermik tigumiqartussatut piginnaatinneqartuni agguataarineq nakkutigeqatigiinnerlu qulakkeerpaa, pisortat ingerlataqarfisa pisinnaasaqassusianut kiisalu innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannut sunniuteqaqataanissaannullu periarfissanut iluaqtaasumik.

b. Inatsisartut arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnerat, katitigaanerat ataatsimiittarnerilu.

Inatsisartut arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnerat inatsisip oqaasertaasigut erseqqissumik takutinneqarpoq, ilaatigullu suleriaasisamik aalajangersaanissaminut ilaasortamillu qinigaanerisa atuussinnaassuseqarneranik, matumani qinigaasinnaassuseqarnerup annaaneqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aalajangiivigininnissaminut piginnaatinneqarnerisigut saqqumisumik takutinneqarluni.

Aammattaaq Inatsisartut innimigarluinnartussaanerat kiisalu ilaasortat kiffaanngissuseqarnerat, tassa imaappoq namminneq nalunngeqatiginnissutsimik saniatigut allanut kiffaanngissuseqarnerat pillugit aalajangersakkat nutaat ilanngunneqarsimapput.

Inatsisartut arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnermik inissisimanerisa nukittorsarneqarnerannut assersuutitut allatut taaneqarsinnaavoq ilaasortat Inatsisartunut ilaasortatut pineqaatissinneqarsinnaannginnerat pillugu malittarisassami piffissanut ataatsimiinnerup avataaniittunut atuuttussatut aamma annertusineqarnera. Pineqaatissinneqarsinnaannginnerup annertusineqarnerani Inatsisartut ataatsimiititaliat sulinerisigut ataatsimiinnerit avataanni aamma sulisarnerat sillimmanneqarpoq, taamaattumillu ukioq kaajallallugu sulisinnaassuseqarnissaat aamma qulakkeerneqartariaqarluni.

Inatsisartut iluminni aaqqissuussaanerat pillugu malittarisassat arlaqartut Inatsisartut inatsisaannit peerneqarput, Inatsisartut Suleriaasiannut nuunneqarnissaat siunertaralugu. Aalajangersakkatut ingerlateqqinnejartussaanngitsutut siunnersuutigineqartunut assersuutitut ilaatigut taaneqarsinnaapput manna tikillugu § 8, imm. 4 ilaasortat pissutissaqarlutik ataatsimeeqataasinaannginnerminnik nalunaarutiginnittarnerat, § 8, imm. 5 Inatsisartunut ilaasortat sinniisissaannik ataatsimiigiaqqusisarneq, § 10, imm. 4 suliat Inatsisartunut qanoq iliirluni saqqummiunneqartarnissaat pillugu Inatsisartut Suleriaasianni Inatsisartut malittarisassanik aalajangersaasarnissaat, matumani ilusissat, piffissaliussat, piffissat oqaluffiusussat sivisussusii il.il., § 11 Inatsisartut ataatsimiinnerinik aqtsineq, § 15, imm. 2 Inatsisartut ataatsimiititaliaasa suleriaasissaminnik namminneq aalajangersaasarnerat ilaasortallu suliassaannik agguataarisarneq, § 19 ataatsimiititaliat ataavartut ataatsimiititaliaagallartullu sulineri, § 20 Inatsisartunut nutaamik qinerseqqinnerup Naalakkersuisunik nutaamik qinersinerup kingornatigut Inatsisartut nutaamik inissitsiternerat, § 22, imm. 3 Inatsisartuni oqaluuserisassatut siunnersuutit ilusitik iluseralugit inaarutaasumik oqaluuserineqartarnerat, § 26 oqaluuserisassat inatsisissatut siunnersuutaanngitsut suliarineqartarnerat, § 27 allannguutissatut siunnersuutit allaganngorlugit saqqummiunneqartarnissaannik piumasaqaat, § 30 ataatsimiititalianut ilaasortassani sinniisunillu qinersinermi periaaseq, § 31, imm. 3 taasinertaqanngitsumik akuersissutiginninnerit, imaluunniit § 32 siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiinnermi akuerineqartut taamaallaat ataatsimiinnermi tassani ilaasortat tamarmiusut 3/5-iisa tamanna akueralugu taaseqataaffigippassuk allanngortinneqarsinnaanerat.

Inatsisartut inissitsiternerat pillugu tunngaviusumik malittarisassat nutaatut ilan-ngunneqarput, soorlu Inatsisartunut ilaasortat amerlassusiat, Inatsisartunut nutaamik qinersisoqarnissaanut piumasaqaatit kiisalu piffissap qinigaaffiusup ukiunik sisamanik sivisussuseqarnera.

Inatsisartut ukiumut marloriarlutik ataatsimiittarnissaat allatulluunniit aalajangersimasumik akuttussusilinnik ataatsimiittarnissaat siunnersuut malillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaajunnaarpoq, taamaalillutilu Inatsisartut tamanna suleriaatsiminni aalajangersarsinnaalissallugu. Taamaattorli suli piumasaqaataavoq Inatsisartut piffissani akuttunngitsumik sivisussusilinni ataatsimiittarnerannik (katersunnerit) aaqqissuussineq attanneqassasoq.

c. Naalakkersuisut Siulittaasuata pisinnaatitaaneri

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortat allat eqqarsaatigalugit aamma Inatsisartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaaneri inatsisissatut siunnersuutikkut erseqqissarneqarput. Tamatuma Namminersornerullutik Oqartussat ataanni naalakkersueriaatsip taamani Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat aalajangiinissamut annertuumik pisinnaatitaaffigisaat akisussaaffeqarfigisaallu, ministereqarnermik aaqqissusuusseriaatsimik taaneqartoq atorlugu ingerlasimasumik ineriertortitsineq takutippaa. Periaaserli taanna 1988-imili qimanneqarsimavoq ataatsimoorussaanerusumik naalakkersueriaatsimik taarserneqarluni, tassanilu Naalakkersuisut Siulittaasuat pingaernerusutigut siuttoralugu naalakkersuinikkut ataqtigiissaariffiusumik aqutseriaaseq atorneqalerluni.

Naalakkersuisunut ilaasortat allat eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut Siulittaasuat sulinngiffeqarallarnissanik akuerinnissinnaalersinneqarpoq, tamannalu siusinnerusukkut Inatsisartut piginnaatitaanerisa ataanniissimagaluarpoq. Naalakkersuisut Siulittaasuat aammattaaq nutaamik pilersitsinertut Naalakkersuisunut ilaasortanik atuukkunnaarsitsisinnaalerpoq, tassa imaappoq taakku atorfinnit soraarsitsisinnaatitaalerpoq, tak. § 22, imm. 2. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisunut ilaasortap pineqartup nammineq soraarniuteqarsimanissa piumasqaataanngilaq. Inatsisartut ataatsimiinnerminni tulliuttumi siullermi aalajangiinermik taassuminnga allanngortitsinissaminut periarfissaqarput, taamatut aalajangerneq Inatsisartuni naalakkersuinikkut sammivik unioqqutillugu pisimappat.

Naalakkersuisut Siulittaasuannut pisinnaatitsissutit piovereersut arlalitsigut erseqqissarneqarput, soorlu naalakkersuisuugallartunut pisinnaatitsissutit eqqarsaatigalugit, tassami imaappoq nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnerup kingornatigut.

d. Naalakkersuisunik tatiginnikkunnaarneq, nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarneq aamma Naalakkersuisunik qinersinertaqanngitsumik taarsiineq

Inatsisartoqarnermi Naalakkersuisunik tatiginnikkunnaarneq, Naalakkersuisunik taarsiineq kiisalu nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarneq annertuumik nalornilersitsisarsimavoq, tassami pisut Naalakkersuisut Naalakkersuisunik nutaanik qinersinikkut uppitinneqarfigisaat aamma pisut Naalakkersuisut Naalakkersuisunulluunniit ilaasortat ataasiakkaat taarserneqarnissaat imaaliallaannaq isummerfiginagu uppitinneqarfigisaat (tatiginnikkunnaarnikkut) inatsimmi erseqqissumik immikkoortisimaneqarsimannigmata.

Massakkut § 27 pillugu oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq tatiginnikkunnaarnermik nalunaaruteqarneq taamaallaat "ullormut oqaluuserisassamik pilersitsiniarluni"

saqqummiunneqarsinnaanngitsoq, aammali Inatsisartut aalajangiinerini nalinginnaasumik iluseqartuni imaluunniit Inatsisartut suleriaasianni aalajangersarneqarumaartoq tunngavigalugu. Taamaalluni inatsiseqartitsinikkut atuuttoq ingerlateqqinneqarpoq, tak. Inatsisartut Suleriaasiat pillugu Inatsisartut Ataatsimiitaliaata UPA 2006/63-imi isumaliutissiissutaa.

Naalakkersuisut Siulittaasuata tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnerup kingornatigut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarsinnaatitaanera massakkut inatsiseqartitsinermi atuuttut naapertorluinnarlugit aalajangersaaffigineqassasoq isumaliutersuutit taakku naapertorlugit siunnersuutigineqarpoq, tak. § 28 kiisalu aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit. Naalakkersuisut Naalakkersuisunik nutaanik qinersinikkut uppitinneqarpata § 28 pillugu oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq pisup taamaattup Naalakkersuisut Siulittaasuut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarsinnaalersinngikkaa. Pisorli taamaattoq manna tikillugu suli aqquaarneqarsimangilaq.

e. Naalakkersuisut ilaneqarnerat

Naalakkersuisut ilaneqarnissaat pisariaqalersinnaavoq, Naalakkersuisunut ilaasortat ilaata toqukkut qimagunneratigut soraarsitaaneratigulluunniit. § 5, imm. 3 manna tikillugu atuuttoq pisuni taamaattuni Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaarlutik taarserneqarnissaannut periarfissiisarsimavoq. Periaaseq taanna taamani Naalakkersuisunik pilersitsinermi qinersisarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttuuvoq, tassani Naalakkersuisunut ilaasortassat ataasiakkaarlugit qinersisoqartarmat.

Tamatuma kingunerisaanik siunnersuutigineqarpoq manna tikillugu § 5, imm. 3 atuuttoq peerneqassasoq, tassalu Naalakkersuisunut ilaasortanut ilassutissanik pisariaqartitsisoqarnerani Naalakkersuisut Siulittaasuata ataatsimut inassuteqaatai Inatsisartut taassisutigisassagaat. Inassuteqaat taamaattoq akuerineqanngippat Naalakkersuisuuusut ingerlaannassapput, tassami pisoq taamaattoq tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnermut assersuunneqarsinnaanngimmat, Naalakkersuisullu Siulittaasuata Naalakkersuisut katitigaanerat pillugu siunnersummik nutaamik saqqummiussinissani toqqarsinnaammagu.

Aammattaaq Naalakkersuisut siulittaasuannut Naalakkersuisunilu ilaasortanut tunngatillugu akissarsiat pillugit inatsimmi kapitali 3-mi iluarsiissutaasut massakkut atorneqartut inatsisartut inatsisaannut matumunnga nuunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

f. Ataatsimiitaliat pillugit ataatsimut

Inatsisartut ataatsimiitaliaat pillugit aalajangersaavigininnerup Inatsisartut Suleriaasianni annertunerusutigut pinissaa inatsisissatut siunnersuutikkut isumagisassanngortinneqarpoq. Ilaatigut Siulittaasoqarfik Inatsisartut Ullormut Oqaluuserisassat pillugit Ataatsimiitaliaattut pisusissamisoortumik inissisimajunnaassaaq, tamanna Suleriaatsimi aalajangersarneqanngippat. Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaq Inatsisartut ataatsimiitaliaannut inatsisikkut pisussaaffigalugu pilersinneqartussanut siunissami ilaalissaaq, tak. § 20, imm. 3.

Inatsisartut inatsisaanni Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliaq Kukkunersiuinermullu Ataatsimiitaliaq pillugit aalajangersakkat allanngortinneqarnissaat pisariaqartutut isigineqanngilaq.

g. Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaat pillugu aalajangersakkat manna tikillugu atuuttut imarisamikkut Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni 1988-imeersumi aalajangersakkat pissuseqatigaat. Taamani Kalaallit Nunaat nunanut allanut tunngasuni naalakkersuinikkut ullumikkumut sanilliullugu killeqarnerusumik iliuuseqarsinnaatitaasimavoq, taamanilu nunanut allanut tunngasuni naalakkersuinikkut ingerlatat massakkornit annikinnerusimaqalutik.

Kalaallit Nunaata nunanut allanut tunngasuni politikkikkut piginnaaneqarneranik ineriertorneq "Anorakrapport"-imik taaneqartumi juli 1999-imeersumi allaaserineqarsimavoq, taannalu suleqatigiissitaliamit kalaallinit danskinillu ilaasortaaffigineqartumit suliarineqarsimavoq kiisalu Namminersorlutik Oqartussat pillugit isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani aamma Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi allaaserineqarsimalluni. Namminersornerullutik Oqartussat allaaserinninnerni taakkunani peqataasimapput, allaaserinninnernilu taakkunani ineriertitsinermik kalaallit paasinninnerat taamaalilluni ilanngunneqarsimalluni. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat, massakkut Namminersorlutik Oqartussat Naalagaaffeqatigiinneq sinnerlugu nunanut allanut tunngasuni politikkikkut piginnaaneqarnerminnik atuisinnaanerata inatsisikkut tunngavissa massakkut pilersinneqarsimavoq, tak. Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut inuiassuit inatsiseqartitsinerat tunngavigalugu isumaqatigiissuteqartarnerat pillugu inatsit nr. 577, 24. juni 2005-imeersoq (piginnaatisissutitut inatsit), massakkut Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi kapitali 4-mit taarserneqarsimasoq.

Ineriertitsineq taanna tunngavigalugu Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq pillugu aalajangersakkat allanngortinneqarnissaat pisariaqartutut isigineqarpoq, taamaalilluni taanna ataatsimiititaliap Naalakkersuisut suleqatigalugit massakkut suliassaanik, periaasianik suleriaasianillu takutitsisuulersillugu.

Aammattaaq allannguutini UKA 2003/143-mi isumaliutersuut Inatsisartut Naalakkersuisullu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit 24. november 2003-mi saqqummiunneqartoq ilanngullugu eqqarsaatigineqarpoq (Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaata sullinneqarneranik Naalakkersuisut Allattoqarfiannit Inatsisartut Allattoqarfiannut nuussineq).

Oqaasertaliussassatut siunnersuutigineqartuni Kalaallit Nunaata Folketingimut ilaasortaatitaasa Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliami taaseqataasinnaatitaanatik peqataasarnerat pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Folketingimi ilaasortat Inatsisartut ataatsimiititaliaanni taaseqataasinnaatitaanatik peqataasarnissaannik Inatsisartut inatsisaatigut inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik pisussaaffilerneqarsinnaanerannik nalornissuteqarneq allannguutikkut tassuuna peerneqarpoq.

Nassuaatit

1994-imiilli Naalakkersuisut nunanut allanut tunngasunut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu ukiumoortumik annertuunik nassuaateqartarsimapput, taakkulu Inatsisartunut saqqummiunneqartarlutik.

2004-milli nunat avannarliit nassuaataat suliarineqartarsimavoq, taannalu Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnissaat sioqqullugu Inatsisartunut saqqummiunneqartarsimalluni. Aammattaaq Nunat Avannarliit Killit Siunnersuisoqatigiivisa kaammattuutaat/inassuteqaataat Inatsisartunut toqqaannartumik saqqummiunneqartarput, aallartitat siulittaasuannit. Nassuaatini taaneqartuni periaatsimik ineriartitsinerup nassatarisimavaa ukiuni kingullerni ataatsimut nassuaatinik Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliami oqaluuserisassanik suliarinnittoqartassannginnera, tassami tassannga taarsiullugu Inatsisartunut toqqaannartumik saqqummiussisoqartalermat.

Paasissutissat

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap imatut ilusilinnik ilisimatinneqartarnera ileqquusimavoq:

- Oqaluuserisassat, tassaagajunnerusut isumaqtigianiarnerit Kalaallit Nunaata peqataaffigisai pillugit Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiat ilisimatitsissutilluunniit assilinerisigut allakkatigut paasissutissiinerit/ilisimatitsinerit
- Isumasioqatigiinnerit, tassanilu Naalakkersuisoq oqaasiinnartigut ilisimatitsissuteqartarluni, ass. isumaqtigianiarnerit ingerlasut pillugit suliani tuaviortuni imaluunniit ataatsimiititaliap apeqquteqarfingisimasaani.
- Taakkua pissuseqataannik massakkut periaasiuvoq Danmarkimi nunanut allanut ministerip Udenrigspolitisk Nævnimut suliat Kalaallit Nunaannut tunngassuteqartut ataatsimiititaliamut nassiunneqartalermaata.

Piginnaatitsissutit

Isumaqtigiasiit il.il. pillugit isumaqtigianiarnerni isumaqtigianiarnersinnaasutut piginnaatitsissutit aalajangersarneqarnissaat siunertaralugu Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap isumaqtigianiarnissamut tunngavissianik oqaluuserinnittarnera ileqquunngilaq. Taamaattorli Naalakkersuisut piginnaatitsissutinik taamaattunik pissarsiniarnissaminnut periarfissaqarput, nunanut allanut tunngasunik naalakkersuinikkut ingerlatsinerup inatsisartoqarnermi tunngavissaqarnissaa siunertaralugu.

Inatsisartut imaluunniit Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq namminneq suliniuteqarnermikkut piginnaatitsissutinik aalajangiinermi peqataajumasinnaapput.

h. Inatsisartut inatsisaannik atortussanngortitsisarneq

Inatsisartut inatsisaasa atortussanngortinnejnarneranni periaaseq eqqarsaatigalugu allannguutit erseqqissaatillu arlallit siunnersuutigineqarput.

Inatsisip oqaasertaani erseqqissaanertut pingarnerpaatut siunnersuutigineqarpoq aningaasanut inatsisaagallartut kiisalu nutaamik qinersisitsisoqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat

Naalakkersuisut Sulittaasuata atortussanngortitsinernik siunnersuutip Inatsisartut tullianik ataatsimiinneranni akuersinissap tungaanut kinguartitsisinnaatitaanerani ilaatinneqassanngitsut.

Allannguuterpiatut siunnersuutigineqarpoq atortuulersitsinissap kingusinnerpaamik pinissaanut sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliissarneq ikkunneqassasoq. Tamatuma pisuni atortuulersitsinerup piffissami sivisunerusumi pinnginneratigut inatsiseqartitsinikkut nalornisoortarneq pinngitsoortissavaa.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip atortuulersinneqarnerani Naalakkersuisunut ilaasortamit suliassaqaarfimmut pineqartumut akisussaasuusumit, tulliullugu pisortaasutut atorfilittamit, atsioqataaffigineqartarnissaa inatsiseqartitsinikkut piumasaqaataajunnaassasoq, taamaattorli periaatsip atuuttup allannguuteqarani malittarisassami nutaami atornissaanut akornutissaqarani. Isumaqaartoqarpoq inatsisikkut piumasaqaat taamaattoq Naalakkersuisut ataatsimut siulittaasup pingarnertut aqtsisuuffigisaasa inisisimanerannut naapertuitinngitsoq, tak. qulaani c.

i. Namminersorlutik Oqartussat inatsiseqartitsinikkut aalajangersagaannik tamanut saqqummiussisarneq

Siunnersuutigineqarpoq tamanut saqqummeeriaaseq nutarterneqassasoq, taamaalillutik Inatsisartut inatsisaat Namminersorlutilu Oqartussat nalunaarutaat www.nanoq.gl-ikkut qarasaasiakkut tamanut nalunaarutignerisigut tamanut saqqummiunneqartalersillugit. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqarpoq kommunit ileqqoreqqusaat tamanut saqqummiussisussaatitaanermi ilaatinneqartut, tamatumalu periaaseq atuuttoq malippaa.

j. Inatsisartut Ombudsmandiat

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu qitiunerpaamik aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaanni § 20-mut ilanngunneqassasut siunnersuutigineqarpoq, atorfeqarfimmi tessani atorfiup Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut qullerpaanut ilaanera takutinniarlugu. Tamanna inatsiseqartitsinikkut allannguutinik nassataqanngilaq, taamaallaalli Ombudsmandeqarfiup oqartussaasunik ilusilersuinermi immikkut inisisimanera saqqumisunngortissallugu.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut aqtsinikkullu kingunerisassai:

Inatsisartut isumaqtigiinniutigisaminnik ilanngussartalimmik kalaallisut danskisullu tamanut saqqummiussinissaminnut pisussaaffeqarnerat § 9, imm. 3-mi atatiinnarneqarpoq. Paasissutissanik taakkuninnga qarasaasiami internetsikkut tamanut saqqummiussisarneq ullumikkut ingerlaavartuuvoq, ataatsimiinnerillu ingerlanneqarnerannut atatillugu pisarluni.

§ 23, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut Siulittaasuat Naalakkersuisunut ilaasortanik taakku atorfinit sivikitsumik piffissaqartitsilluni soraarsitsinissaminut nutaamik piginnaatinneqassasoq. Tamanna ilaasortap pineqartup akuersinera akuersinnginneraluunniit apeqqutaatinngagu pisinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu Naalakkersuisunut ilaasortaq atorfimmiikkunnaartassaaq, naalakkersuisuusimanersiuteqalissallunilu.

Soraarsitsinissamut periarfissaq taanna Naalakkersuisunut ilaasortanik maanaannaq pilertornerusumik soraarsitsisinnaanermut periarfissiivoq, soorlu sulisinnaannginnej, naalakkersuinkut isumaqatigiinnginneq imaluunniit ilaasortap nammineq kissaateqarnera tunngavilersuutigalugit. Pilertornerusumik soraarsitsineq nunap karsianut sipaarutaassaaq, tassami Naalakkersuisut Siulittaasuata atorfik taanna nammineerluni suli inuttaleqqissinnaasussaanngimmagu. Pisunili qaqtigoornerusuni ataasiakkaajunerusunilu sipaaruteqarneq pineqarmat tamatuma nunap karsianut aningaasaqarnikkut sunniuteqavinnissaa tikkuarneqarsinnaanngilaq.

4. Innuttaasunut inuussutissarsiutinullu aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut innuttaasunut imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiutinut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerisassai:

Siunnersuut avatangiisinut imaluunniit pinngortitamut sunniuteqanngilaq.

6. Naalagaaffeqatigiinnermut Namminersorlutillu Oqartussanut pissutsit:

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsisip nassatarisaanik piviusunngortitsiviavoq - taannami Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsisip paarlattuanik – Namminersorlutik Oqartussat aaqqissuussaanerat pillugu aalajangersakkaniq imaqanngimmat, Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 1-ikkut matumunnga aalajangersaasoqarnera eqqaassanngikkaanni, tassalu inatsisiliornermi pissaaneq Inatsisartuniittooq, inatsisinik atortitsinermi pissaaneq Naalakkersuisuniittooq eqqartuussisarnermilu pissaaneq eqqartuussivinniittooq (Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsinnaasuni). Taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi tunngavigneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut pillugit malittarisassat erseqqinnerusut Inatsisartut inatsisaasigut aalajangersassagaat. Tamanna aammattaaq Inatsisartut Suleriaasiatigut pissaaq, tassami pissutsit arlallit manna tikillugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavigineqarsimasut Suleriaatsimi aalajangersarneqassasut tunngavigneqarmat, tak. qulaani b.

Pissaanerup pingasunut agguarneqarsimanissaanik aalajangersakkami, matumani eqqartuussiviit tamakkiisumik kiffaanngissuseqarnerat pillugu aalajangersagaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut tunngasut aqunneqarnerannik tamannalu pillugu inatsisiliornermik siunissami tigusisinnaaneq sillimmaanneqarsimasoq, suliassaqarfimmi taassuminnga tigusisinnaaneq Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsisikkut periarfissaqalermaat.

7. Tusarniaaneq:

Inatsisartuni Naalakkersuisunilu pissutsit siunnersuummi pineqarmata siunnersuutip tusarniaassutigineqarnissaa pisariaqartutut isigineqarsimanngilaq.

Inatsisisstatut siunnersuummi aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatit

§ 1 pillugu

Aalajangersakkap taassuma Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 1 assigaa, tassanilu Namminersorlutik Oqartussani oqartussat qullerpaat – Inatsisartut Naalakkersuisullu – taaneqarput, taamatuttaarlu Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsisip eqqartuussiviit tiguneqarsinnaanerat nassataralugu. Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsisip Namminersorlutik Oqartussat iluminni aaqqissuussaanerat aalajangersaaviginngilaa. Inatsisartut Naalakkersuisullu pineqartillugit tamanna inatsisikkut matumuuna pivoq. Eqqartuussiviit erseqqinnerusumik aalajangersaavagineqanngillat, tassami eqqartuussivinnut tunngasut naalagaaffimmit suli tiguneqarsimanngimmata. Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivinnut tunngasut aqutsinikkut inatsisiornikkullu kingusinnerusukkut tiguppatigit Tunngaviusumik Inatsimmi eqqartuussiviit arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnerat pillugit aalajangersakkat Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunit soorunalimi tamakkiisumik nakkutigeqqissaarneqassapput.

Aalajangersakkakut tassuuna aalajangersarneqarpoq inatsisiornermi pissaaneq aamma inatsisinik atortitsinermi pissaaneq Tunngaviusumik Inatsimmi § 3 naapertorlugu avissaartisimaneqassasut, kiisalu pissaanerup agguataarneqarnera avissaartisimaneqarneralu pillugit naalagaaffimmik inatsiseqartitsineq pillugu ilisimasat ilanngullugit. Tunngavik inuiaqatigiinni inatsisitigut aqunneqartuni tamat oqartussaaqataaffigisaanni qitiulluinnartumik pingaaruteqartoq pineqarpoq, taassumanii pisortat pissaanermennik innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaolineqarnerannut pisortallu ingerlataqarfiinut iluaqutaasumik atuinerannik sunniuteqarluartumik nakkutilliineq qulakkeermagu.

Inatsisinik atortitsinermut pissaaneq Naalakkersuisuniippoq, tak. kapitali 3, tamatumalu nassataralugu Inatsisartut suliani innuttaasut pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasuni il.il. aalajangiisussaannginnerat allatigulluunniit ingerlatsisussaannginnerat. Inatsisiornermi pissaanerup inatsisinillu atortitsinermi pissaanerup avissaartisimaneqarnerat apeqqutaatinnagu tunngavigineqarpoq oqartussaasut taakku marluk suleqatigiissasut, tassami oqartussaasuni taakkunani marlunni ilaasortat siunnersuutinik Inatsisartuni saqqummiussisinnaammata, oqartussaasullu taakku marluk siunnersuutip suliarineqarnerani peqataasarmata, Naalakkersuisut eqqarsaatigalugit siunnersuutit Inatsisartunit akuerineqartut atortussanngortinnerisigut tamanullu saqqummiunnerisigut.

Inatsisartut Naalakkersuisullu akornanni suleqatigiinneq immikkoortuni arlalippassuarni suliassanik qilersuisuusumik agguataarinertut taaneqarsinnaaneruvoq, suliassaqrfinnik sakkortuumik avissaartitsinertut taaneqarsinnaanerunani, aaqqissuussaanerli eqqarsaatigalugu immikkoortut taakku marluk avissaarsimalluinnarnertik attattussaavaat, aalajangiiniarnernik ingerlatsinermanni arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnertik qulakkeerniarlugu. Isummalli taassuma immikkoortut taakku marluk akornanni suliassat aqutsinermut tunngasut eqqarsaatigalugit suliatigut aaqqissuussaanikkullu suleqatigiissinnaaneq mattutinngilaa.

Pissaanerup pingasunut avissaartisimaneqarneranik tunngavik siunnersuummi allatigut aamma erseqqissarneqarpoq, pingaartumik kapitali 2-mi inatsisiliortunut tunngasumi aamma kapitali 3-mi inatsisisinik atortitsisunut tunngasumi.

§ 2 *pillugu*

Imm. 1-im i oqaaseqatigiinni siullerni aalajangersagaq nutaajuvoq, Namminersorlutillu Oqartussani inatsisiliortut, Inatsisartut, innuttaasunit qinigaasunik 31-nik ilaasortaqtutut nassuiarlugit.

Ilaasortat qassiussusissaat manna tikillugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaatigut aalajangersarneqarsimannilaq, taamaallaalli Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarsimalluni. Tamannali ilaasortat qassiussusiisa inatsisiliortut sulisinnaassuseqarnerannut suleriaasiannullu pingaaruteqarnerujussuannut iluamik naapertutinngilaq. Aammattaaq ilaasortat qassiussusiat qinersisartut katitigaanerannik naalakkersuinikkullu sammiviannik Inatsisartut qanoq iliorlutik takutitsisinnaanerannut annertuumik pingaaruteqarpoq. Taamaattumik naliliisoqarpoq apeqqutip taassuma Namminersorlutik Oqartussani qullersaasutut oqartussaasut taakkulu akornanni pissutsit pillugit inatsimmi aalajangersarneqarnissaat naleqqunnerpaasoq.

Piffissap qinigaaffiusup ukiunik sisamanik sivisussuseqartinneqarnera Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1-mik tunngaveqarluni manna tikillugu aaqqissuussinermut – Namminersornerullutillu Oqartussani aaqqissuussineq sioqqullugu – Kalaallit Nunaanni Landsrådi kommunalbestyrelsillu pillugit inatsimmi nr. 441-mi, 22. december 1966-imeersumi § 4, imm. 3-mut naapertuulluinnarpoq. Nalinginnaasumik, toqqaannartumik isertortumillu qinersisarnissamik piumasaqaat Tunngaviusumik Inatsimmi Folketingimut qinersisarneq pillugu § 31, imm. 1-im aalajangersakkami tunngavinnut naapertuuppoq. Piumasaqaataasut inatsisartoqarnikkut qinigaasunik tamat oqartussaaqataaffigisaannik qinersinerit ingerlanneqarnissaannik nunat tamarmik akuerisaannik assigissaartumik piumasaqaatinik eqqortitsisuupput. Kalaallit Nunaanni Inatsisartunik qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq piumasaqaatinik taakkuninnga tamakkiisumik eqqortitsisuuvvoq.

Nalinginnaasumik qinersineq isumaqarpoq qinersineq innuttaasunut tamanut ammasuussasoq, qinigaasinjaassuseqarneq pillugu piumasaqaataasut nassatarisaannik killissalersugaasoq.

Qinersineq aammattaaq toqqaannartuuussaaq, taamaalillutik qinersisartut Inatsisartunut qinigassanngortittunik partiinillu qinigassanngortittunik imaaliallaannaq taasisinnaassallutik. Taamaaliornikkut qinigassanngortittunut illersuisunik imaluunniit qinersisup qinigassanngortittullu akornanni akunnermiliuttunik allanik atuinissaq mattunneqarpoq.

Qinersinerup isertortunera qulakteerniarlugu taasineq qinersisut ataasiakkaat kimik qinersisimaneannik paasiaqarfiusinnaajunnaarsillugu ingerlanneqassaaq. Tamatuma ilaatigut nassataraa inuit ataasiakkaat taasineranni ineqqananik taasisarfiusunik asserneqarsimasunik assigisaannilluunniit atuisoqarnissaanik piumasaqaateqarneq, kiisalu allakkatigut taasinermi allakkat puussaannik matoqqasunik atuisoqarnissaanik piumasaqaateqarneq. Taasiffiit allakkallu

puui taasissutit qinersisunit aalajangersimasumeertuunerat takuneqarsinnaalersillugu nalunaaqutsorsorneqarsimassangillat. Aalajangersakkalli taassuma qinersisartup taasinermi ikioqqusinnaanera akornusinngilaa, matumani taasissutit nalunaaqutserneqarnera ilangullugu eqqarsaatigalugu, naaktaasinerup ikiortaasoq eqqarsaatigalugu isertortuunnginnera tamatuma nassatarigaluaraa. Saneqqutsinerup taassuma Tunngaviusumik Inatsit eqqarsaatigalugu aamma akuerisaasup timikkut annertuumik innarluutillit qinersisinnaalersippai. Aalajangersagaq taanna qaquguugaluarnersoq qarasaasiakkut taasisarnermik atuilernissaq akornusinngilaa, inuttut nammineq taasisoqarnissaanik isertortumillu taasisoqarnissaanik piumasaqaatit eqqortinneqarpata.

Imm. 1,-mi oqaaseqatigiit aappaat taamatuttaaq nutajupput, aalajangersakkakkullu tassuuna piffissat ilaanni Inatsisartoqanngivittanginnissaa qulakkeerneqarpoq. Piffissami nutaamik qinersinerup kingornanit Inatsisartut inissitsiteriarlutik ataatsimiinnissaasa tungaanut ingerlasumi Inatsisartut ataqtiginneqarnermi nutaami tassani piusarput, naak qinersinerit suli naatsorsorneqarsimannngikkaluartut imaluunniit Inatsisartunit akuerineqarsimannngikkaluartut. Taamaalliluni qinersineq ullormi qinersiviusumi qinersinerup naaneranut inatsiseqartitsinikkut sunniuteqalersarpoq.

Qinigaasut ataasiakkaat inuiaqatigiinnit toqqagaanikkut suliassinneqartutut akisussaaffeqalersarput isumaginissaanut pisussaaffeqarlutik, taamaattumillu illua'tungaannarsiortumik tunuartersinnaanatik, tak. § 4, imm. 1. Qinigaaneq taamaallaat atorunnaartarpoq qinigaasup toquneratigut qinigaassinaassuseqarnerminilluunniit annaasaqarneratigut, tak. § 4. Tamatuma saniatigut ilaasortap sulinngiffeqarallarnissa Inatsisartunilluunniit tunuarnissaa Inatsisartut § 5-imik malittarisassat tunngavigalugit akuersissutigisinnavaat.

Aalajangersakkami imm. 2-p Inatsisartut pisussaaffilerneqarput Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik akuersissutiginninnissaannut. Malittarisassat taamaattut ullumikkut Kalaallit Nunaanni Inatsisartunik qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9, 31. oktober 1996-imeersukkut Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 31. oktober 1998-imeersumi allannguiteqartinneqarsimasukkut aalajangersarneqarsimapput. Inatsisartunut qinersineq pillugu malittarisassat pingaaruteqartut Inatsisartut inatsisaatigut taannaluunniit tunngavigalugu aalajangersarneqannginnissaat naapertuuttuunaviangilaq. Tamanna nalinginnaasumik qinersinerit immikkut ittumik qinersinerit eqqarsaatigalugit atuuppoq. Pisut Inatsisartut inatsisaanni matumani erseqilluinnartumik taaneqartut avataasigut nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarneq manna tikillugu pisarnertut taamaallaat pisinnaavoq Inatsisartut tamanna pillugu immikkut inatsisaannik akuersissutiginninnikkut.

Inatsisartunut ilaasortat sinniisussaat pillugit malittarisassat ilanngunneqarsimannngillat. Taamaattorli suli tunngavigineqarpoq sinniisussanik Inatsisartunut ilaasortap sulinngiffeqarallernerani, pissutissaqarluni peqataasinnaannginnerani, tunuarnerani, toqukkut qimagsunnerani qinigaassinaassuseqarnermilluunniit annaasaqarnerani qinersineq qinersisarneq pillugu inatsisikkut qulakkeerneqarsimassasoq, tak. qinersisarneq pillugu inatsimmi §§-it 45-46 aamma 53. Malittarisassat ilusilerneqassapput Inatsisartut sulisinnaassuseqartuarnissaat qulakkeersinnaajumallugu, matumani qinersisut naalakkersuinikkut sammiviisa ullormi Inatsisartunut qinersiviusumi saqqummertut sinniisuititaqartuarnissaat ilangullugu

eqqarsaatigalugu. Taamaattumik sinniisut sinniisunik allattuiffit inuup partiilluunniit sinniisuuffigineqarnissaanik qulakkeerisut malillugit sulilertassapput. Tunngaviit taakku malillugit sinniisussamik aggeqqusisoqarsinnaanngippat Inatsisartut inissitsiterniarlutik ataatsimeeqqinnissaat imaluunniit malittarisassat inatsisikkut aalajangersarneqarumaartussat malillugit ilassutaasumik qinersisoqarnissaas pisariaqarsinnaavoq.

§ 3 pillugu

Imm. 1 aalajangersakkatut nutaaajuvoq. Ilaasortat qinigaasinnaassutsiminnik annaasaqarnerat pillugu apeqqummik aalajangiiviginissinnaatitaaneq manna tikillugu inatsiseqartitsinkut atuuttumik periaatsimillu ingerlatitseqqinneruvoq, tak. qinersisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 52, imm. 2. Inatsisartuni ilaasortat qinigaaneri atuussinnaassuseqarnerannik taamalu Inatsisartut eqqortumik katitigaanerannik apeqqummik aalajangiiviginissinnaatitaaneq manna tikillugu inatsisikkut aalajangersaavagineqarsimanngilaq, tassami Inatsisartut, Folketingimi pisarnerup paarlattuanik, qinersinerup inerneranik Qinersinermut Ataatsimiititaliap aalajangiinerinik pinerit tamaasa misiliineq ajormata.

Qinersinerup naammassinerata kingornatigut taasinerit Qinersinermut Ataatsimiititaliamit qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersagaq tunngavigalugu naatsorsorneqartarpot. § 3-kkut erseqqissarneqarpoq Inatsisartut namminneq tassaasut Inatsisartunut qinersinerup eqqortumik ingerlanneqarsimaneranik imaluunniit ilaasortat atuussinnaassuseqartumik qinigaasimanerannik naliliinissaminnut inaarutaasumik pisinnaatitaasut. Qinersisarneq pillugu inatsimmi § 50, imm. 4-kkut aalajangersarneqarmat Qinersinermut Ataatsimiititaliap aalajangiineri inaarutaasumik aalajangiinerusut, tamatuma aqutsinermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarsinnaaneq mattuppa, aalajangersagarli manna tunngavigalugu misiliisinnaatitaaneq mattunnagu. Taamatut nalilineq Inatsisartut qinigaasinnaassutsip misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaanut ingerlanneqarsinnaasussaavoq, kiisalu Qinersinermut Ataatsimiititaliap qinersineq pillugu allattaavavigallagaa kiisalu paasissutissat suliamut attuumassuteqartut allat tunngavigalugit. Qinersinerup atuussinnaassuseqarneranut akerliliissutit nutaat Inatsisartunut nassiunneqarsinnaanngillat, tassami akerliliissutit taamaattut qinersisarneq pillugu inatsimmi § 50, imm. 1 tunngavigalugu qinersinermi siulersuisunut qinersinerup kingornatigut kingusinnerpaamik ullut arfineq marluk qaangiutsinnagit tunniunneqarsimasussaammata. Inatsisartuni misilineq paasissutissanut Qinersinermut Ataatsimiititaliamit pigineqartunut killeqartinneqartussaavoq. Inatsisartut paasissutissanik qinersinerup ingerlanneqarneranut tunngassuteqartunik tamanik pissarsisinnaatitaasussaapput, ilaatigullu tamatumunnga pissutissaqarsorisoqarpat taaseqqaarfiusunik namminneq kisisisinaallutik.

Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliaq pillugu malittarisassat erseqqissut manna tikillugu aalajangersarneqarsimapput. Pingaartumik § 1, imm. 3-kkut aalajangersarneqarsimavoq ataatsimiititaliaagallartoq siulittaasumik taassumalu toqqagaanik sisamanik ilaasortaqaassasoq. Ataatsimiititaliaagallartup kingusinnerusukkullu Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliap Inatsisartunit katitigaanera pillugu aalajangersakkat inatsimmi matumani aalajangersagaajunnaarnissaat siunnersuutigineqarpoq, tassami Inatsisartut iluminni aaqqissuussaanerat pillugu apeqqutit taamaattut Suleriaatsimut

isumagisassanngortinnejarsinnaammata. Kisianni Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliap piunera aalajangersakkami matumani kiisalu § 7-imik tunngavigineqarpoq.

Inatsisartut qinersinerup inerneranik naliliinermanni inatsisinit atuuttunit qilersugaapput, taamaalillutillu qinersinerup inernerapiaa missiliuussilluni isumaliutersuutit aallaavigalugit saneqqunniarsinnaanagu. Qinersinermili kukkunerit paasineqartut qanoq kinguneqarnissaannik missiliuussinissaq pisariaqarsinnaavoq, taamatuttaarlu inuup qinigaasup qinigaasinnaassusianik imm. 2 tunngavigalugu naliliineq nalornissutissaqarfiusinnaalluni. Pisuni taamaattuni Inatsisartut suliamut tunngassuteqartut tunngavigalugit missiliuussissapput, pisuni pisumut pineqartumut assersunneqarsinnaasuni aalajangiisimasinnaanerit pisariaqarneratut annertutigisumik isiginiarlugit.

Qinersinerup ingerlanneqareernerani kisitseqqinnikkut naatsorsueqqinnikkulluunniit aaqqinnejarsinnaanngitsunik paasisaqarnermi Inatsisartut naliliisariaqarput kukkunerit qinersinerup inerner, tassa imaappoq qinigaasut agguataarsimanerat, sunniiviginiarlugu kukkussutigineqarsimanersut. Taamaappat Inatsisartut qinersivimmi pineqartumi il.il. qinerseqqittoqarnissaa piumasaqaatigissallugu pissutissaqassapput.

Inatsisartunut ilaasortat qinigaasinnaassuseqarnissaannik imm. 2-mi aalajangersakkap manna tikillugu § 6 oqaasertaasigut naalisarlugu ingerlateqqippaa, imarisaa imaritiinnarlugu. Oqaasertaliinerup taassuma qinersisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 4 assigaa.

Inatsisartunut ilaasortat qinigaasinnaassuseqarnissaannik piumasaqaat qinigaasinnaassagaanni piumasaqaatinut ataneqartillugu isagineqarsinnaavoq, taannalu manna tikillugu taamaallaat Kalaallit Nunaannut Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavagineqarsimavoq. Qinersisarneq pillugu inatsimmi qinigaasinnaassagaanni piumasaqaatit allat paarlattuannik qinigaasinnaassuseqarneq siuumoortumik misilinneqarneq ajorpoq. Taamaalilluni inuk kinaluunniit Inatsisartunut qinigassanngortinnissaminut qinigaasinnaassuseqannginneq tunngavilersuutigalugu mattunneqarsinnaanngilaq. Tassunga taarsiullugu Inatsisartut qinersinermik misiliinerminkut atatillugu imaluunniit kingusinnerusukkut tamatumunnga pissutissaqarpat isummerfigisinnaavaat inuit qinigaasut qinigaasinnaassuseqarnissamik piumasaqaammik eqqortitsinersut. Sinniisussap qinigaasinnaassuseqarneranik naliliineq sinniisup aggeqquneqartariaqalerneranii aatsaat pisarpoq.

Inatsisartut naliliippata qinigaasinnaassuseq qinersinerup nalaani annaaneqarsimasoq, taava ilaasortap qinigaanera atuussinnaassuseqassanngilaq. Qinigaasinnaassuseqarneq aatsaat kingusinnerusukkut annaaneqarpat ilaasortaaneq piffissamit aalajangiiffiusumit atorunnaassaaq. Inatsisartunut ilaasortap pineqartup taamaalilluni Inatsisartuni inissiani ingerlaannartumik atuutilersumik annaassavaa, ataatsimiititalianut ilaasortaanini ilanggullugu. Ilaasortalli sinniisoqarfinni Inatsisartunut qinigaanermik tunngaveqarluni ilaasortaanini Inatsisartunulli ilaasortaanermik piumasaqaateqarfiunngitsoq ingerlaannartumik annaassanngilaq. Aningaasarsianik tunniussisarneq pillugu malittarisassat sukkulluunniit atuuttut tunngavigalugit unitsineqartassaaq.

Qinigaasinjaassuseqarnerup annaaneqarnissaanik aalajangiineq ataatsimut naapeqatigiinnermi piissaaq, periaasiusoq malillugu qinigaanermik misiliineq pillugu ataatsimiititaliap inassuteqaateqarnera tunngavigalugu. Piffissat Inatsisartut ataatsimiiffiisa avataanni pisoq pineqartoq qinigaasinjaassuseqarnermik annaasaqarnermik nassataqartussatut ilimagineqartariaqarnersoq ataatsimiititaliap sapinngisamik pilertornerpaamik isummerfigissavaa. Ilaasortap ilaasortaanini Inatsisartut Siulittaasoqarfiaakuersinera malillugu nammineq piumassutsini tunngavigalugu atorunnaarsikkumassanngikkaa ilimagineqarpat, tak. § 4 pillugu oqaaseqaatit, ataatsimiititaliap ataatsimut naliliineq tunngavigalugu aalajangissavaa suliaq aalajangiivigineqarnissa siunertaralugu Inatsisartut piffissaangitsukkut ataatsimiigiaqqullugit Siulittaasoqarfik qinnuigissanerlugu, imaluunniit apeqput Inatsisartut ataatsimeeqqilernissaannut kinguartissanerlugu.

Qinigaasinjaassuseqarneq annaaneqassappat pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu inaarutaasumik eqqartuussutikkut imaluunniit pillaammik akiliisitsisoqarnissaanik aqutsisoqarfip aalajangiineranik akuersinikkut pineqaatissinneqarnermik nassataqartumik pinerluttulerineq pillugu inatsimmik unioqqutisoqarsimanissa piumasaqaataavoq. Pisoq aammattaaq ilaasortap nalinnginnaasumik isigineqarnerani Inatsisartunut ilaasortaanissamut naleqqukkunnaarsitsisuussaaq. Taamatut oqqasertaliinikkut ilaasortap naleqqutuussusianik ataatsimut naliliisoqarnissa anguniarneqarpoq, taamaalillutik Inatsisartut naliliissallutik pisoq inuaqatigiinni pissuserissaarnermik paasinninneq atuuttoq aallaavigalugu Inatsisartunut ilaasortatut atorfeqartitaanermut ataneqartinneqarsinnaanersoq. Taamaaliornikkut naliliinerup kinaassusersiornermit, partiilersuussinermi imaluunniit nalaatsornikkut qanoq misigisimanernit sunnerneqarsimanissa pinngitsoortinneqassaaq. Siusinnerusukkut pisimasuuvinnaasunik periaasiusimasoq annertuumik pingaartillugu isiginiarneqarsinnaavoq, naak periaaseq inuaqatigiit ileqqorissaarnikkut isiginnittaasiata allanngoriartornera peqatigalugu sakkortunerusumut sammiveqarluni sakkukinnerusumilluunniit sammiveqarluni allanngoriartorsimasinnaagaluartoq. Pissutsinut qinigaasinjaassuseqarnermik annaasaqarnermik kinguneqanngitsunut assersuutitut taaneqarsinnaapput aaqqiinakkut angallannermi malittarisassanik unioqqutisinerit annikitsut, imigassartorsimallunili biilernermermi imaluunniit kusanaatsumik soqtigittaalliorluni biilernermermi naliliineq allaasinnaalluni, pingartumik taamaaliorneq ilungersunartunik/sakkortuunik kinguneqarsimappat.

Pisup qangarsuarli pisimanera sakkukillisaataasinnaavoq, taamaattumillu pisut siusinnerusukkut qinigaasinjaassuseqarnerup annaaneqarneranik nassataqarsimasut ilaasortap kingusinnerusukkut qinersinerni qinigaasinjaassuseqarneranut sunniuteqartuaannartaratik. Pisuni nalornisoorfiusuni qinersisartut pisimasumik qinersinerup nalaani ilisimasaqarsimanerat aamma pingaartillugu isiginiarneqangaatsiarsinnaavoq. Tunngavilli taanna immini aalajangiisunngisaannarpoq.

§ 4 pillugu

Imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartunut ilaasortat tamarmik inuaqatigiinnit toqqagaanermikkut suliassiissutitut pisussaaffilerneqarsimasut. Tamanna manna tikillugu § 8, imm. 1-mi takuneqarsinnaasimavoq, tassuunami aalajangersarneqarmat Inatsisartunit tunuarumanermik sulinngiffeqarallarumanermilluunniit qinnuteqaatit akuerineqassanersut Inatsisartut

aalajangissagaat. Tamanna aalajangersakkami erseqqissumik massakkut allassimalerpoq. Inatsisartunut ilaasortatut sulinerup inatsiseqartitsinikkut sunniutaa tassaavoq inuiaqatigiinnit toqqagaanikkut suliassiissutitut pisussaaffiunerata suliffimmillu soraarnissap sulinngiffeqarallarnissalluunniit inatsit tunngavigalugu piumasaqaataasinnaannginnera. Namminersornerullutik Oqartussat Qinikkatut Inuiaqatigiinnillu Toqqakkatut suliaqarneq pillugu nalunaarutaani nr. 5-imi, 15. marts 1994-imeersumi § 2-p aamma nassataraa Inatsisartunut ilaasortat tjenestemandiusut (periaaseq malillugu) pisortani aamma atorfegartitaasut nalunaarummi §§-it 3-mut 5-imut tunngavigalugit sulinngiffeqarsinnaatitaasut. Aammattaaq piffissaq sulinngiffeqarfiusoq akissarsiat pensionisiassallu ukiut qassit sulisimaneq tunngavigalugu annertussusilerniarlugit naatsorsuinermi ilanngullugu naatsorsorneqartassasoq, taamaattorli ukiut qassit sulisimaneq tunngavigalugu pensionisiaqartitsisoqassappat pensionisiassanut akileeqataasoqartarsimanissaq piumasaqaataalluni.

Imm. 2-mi aalajangersakkap Inatsisartunut ilaasortat eqqarsaatigalugit manna tikillugu § 8, imm. 1-iusoq taarserpaa, tassanilu aalajangersarneqarpoq ilaasortap Inatsisartunut Naalakkersuisunilluunniit tunuarumalluni qinnuteqaataa akuerineqarsinnaanersoq Inatsisartut aalajangissagaat, kiisalu § 8, imm. 2-kkut aalajangersarneqarluni Inatsisartunut ilaasortaq peqqiilliornermik, inuussutissarsiutiminik assigisaanilluunniit pingaarutilimmik pissuteqarluni sulinngiffeqarnissaminik qinnuteqarpal tamanna akuerineqarsinnaanersoq Inatsisartut aalajangissagaat.

Aalajangersakkut siunnersuutigineqartukkut pisuni sorlerni Inatsisartunut ilaasortaanermit sulinngiffeqarnissamik tunuarnissamilluunniit qinnuteqaatit sunik piumasaqaateqarluni akuerineqarsinnaanerat Suleriaatsimi isumagisassanngortinneqarpoq. Tunuarnissaq sulinngiffeqarallarnissalluunniit manna tikillugu pinertut inatsit tunngavigalugu piumasaqaatigineqarsinnaanngilaq, taamaallillutik Inatsisartut Inatsisartunut ilaasortatut sulinermi sulinngiffeqarnissamut pissutaasussat sorliit tunngaviutinneqarsinnaanerat nammmineq aalajangersinnaavaat. Piffissami sulinngiffeqarallarnerup nalaani aningaasarsriaqartitsisoqartassanersoq taamatuttaaq Inatsisartuni aalajangerneqartussaavoq, aningaasarsriaqartitsissarneq pillugu inatsisip killissaliussaasa iluanni.

Manna tikillugu periaasisusooq naapertorlugu tunngavigineqarpoq sulinngiffeqarallarniarluni tunuarniarlunilu qinnuteqaatit aalajangiiviginissaat Inatsisartut Siulittaasoqarfimmut ataatsimiititaliamulluunniit susassaqartumut piginnaatitsissutigisinnaagaat.

§ 5 pillugu

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, Inatsisartullu suleriaasiat iluminnilu aaqqissuussaanerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat immikkuualuttulersugaanerusut arlallit taarserlugin. Taamaaliornikkut Inatsisartut sulinerminni arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqannginnerannik tunngavik nukittorsarneqarpoq, tak. siunnersuut pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut.

Inatsisartut innimiginarluinnartussaanerat imatut paasineqassaaq oqartussaasoq inuilluunniit ataasiakkaat Inatsisartut sulinerat akornusersorlugu akuliutissanngitsoq imalluunniit Inatsisartut

akuersiteeqqaarnagit Inatsisartunut iserniarsinnaanngitsoq. Tamatuma ilaatigut nassataraa Inatsisartut ataatsimiittarfiat inillu Inatsisartut aqutsinermut atugaasa Inatsisartut akuersiteeqqaarnagit misissuiffiqeqarsinnaannginnerat. Aammattaaq Inatsisartut namminneq torersuutitsinermik ingerlatsippu, tamatumunngalu atatillugu politiinik sulisunilluunniit isumannaallisaanermi atorneqartartunik aggeqqusinissaq pisariaqarnersoq aalajangissallugu. Ilaasortat tungaannit akornusersuilluni akuliunneq il.il. assigiinngitsunik kinguneqartinneqarsinnaapput, matumani ataatsimiinnermi piffissami aalajangersimasumik sivissussilimmi peqataasinnaatitaannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Tamakku pillugit malittarisassat erseqqinnerusut Suleriaatsimi aalajangersarneqartariaqarput. Torersuutitsinermik akornusersuinernut annertunerusunut inatsiseqartitsinikkut kinguneritinneqartussat pinerluttulerineq pillugu inatsimmi imaluunniit politiit ileqqoreqquaatigut aalajangersarneqarsimasinnaapput.

Imm. 2 taamatuttaaq nutaajuvoq, tassuunalu erseqqissarneqarpoq Inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat sulinerminni arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqartut, taamaalilluni imm. 1 ikorfartorneqarluni, tassuunami aalajangersarneqarmat Inatsisartut innimiginarluinnartuussasut taamalu ataatsimut isigalugit sulinerminni kiffaanngissuseqartut.

Imm. 2-p kingunerisaatut Inatsisartunut ilaasortat qineqqusaarnerminni neriorsuutitik, partiip anguniagaa partiilluunniit ilaasortaatitaasa aalajangiinerat tunngavigalugit taasinissaminnut pisussaaffilerneqarsinnaanngillat, ilaasortallu pissutissaqanngitsumik assigiinngissinneqarsinnaanatik, piffissap qinigaaffiusup iluani partiimut allamut nuunnertik attaviitsunngornertilluunniit pissutigalugu.

Aalajangersakkap taassuma paasinninneq una tunngavigaa, tassalu Inatsisartunut ilaasortaq inuaqatigiinnut tamanut sinniisutut inuaqatigiillu tamarmik soqtigisaat tunngavigalugit iliuuseqarnissaminut kiffaanngissuseqartinneqassasoq, qinersisartunut soqtigisaqaqatigiinnulluunniit ataasiakkaanut sinnisaaginnarani. Tamatuma nassataraa Inatsisartunut ilaasortat isummernerminnik paasissutissat naliliinerillu nutaat tunngavigalugit allangortitsisinnaatitaanerat kiisalu parteeqatistik eqqarsaatigalugit allamik isummersinnaatitaanerat, partiiminnit anisinnaatitaanerat, attaviitsunngorsinnaatitaanerat imaluunniit partiimut allamut ilaasortangorsinnaatitaanerat.

Aalajangersagarli illua'tungaatigut Inatsisartunut ilaasortat partiimik piumasarisaannik nammineq piumassusertik tunngavigalugu malinnissinnaanerannut akornutaanngilaq, isumaqarunik taamaaliorneq ataatsimut isigalugu politikkikkut anguniakkamik angunissaannut pitsaanerpaamik periarfissiisoq. Partiit ilaasortaminnik pineqaatissiisinnaanerat pissullu sakkortunerpaaffianni ilaasortaminnik pissusilersornermikkut partiimik ajoqusiisutut nalilerneqartunik mattussisinnaanerat aalajangersakkat aamma akornusinngilaat. Taamatulli aalajangiineq pineqartup Inatsisartunut ilaasortaaginnarnissaanut sunniuteqanngilaq.

Inatsisartut Suleriaatsiminnik namminneq aalajangersaanerata nassataraa torersuutitsinermik atortitsineq kiisalu Inatsisartut sulinerannik piareersaaneq aalajangiiniarnernilu periaaseq pillugit aalajangiinerit tamarmik Inatsisartuni namminermi pisarnerat. Taamaattumik Inatsisartut iluanni aaqqissuussineq avataanit malittarisassaliuunniarneqarsinnaanngilaq. Inatsisartuni sulineq pillugu

Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat siusinnerusukkut akuerineqarsimasut atortussaatinniarneqarsinnaanngillat, Inatsisartut Suleriaatsiminni aalajangersakkanik taakkununnga akerliusunik kingusinnerusukkut akuerinnissimappata. Inatsisartulli Suleriaasiat kingusinnerusukkut inatsisinit imaluunniit inatsiseqartitsinikkut qaffasinnerusumik aalajangersakkanit kimikinneruvoq, soorlu Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmit imaluunniit Tunngaviusumik Inatsimmit, aalajangersakkat taakku Inatsisartunik imaaliallaannaq qilersuisuuppata.

§ 6 pillugu

Imm. 1-ip siusinnerusukkut § 33, imm. 2 allannguiteqartinnagu ingerlateqqippaa. Aalajangersakkakut siunertarineqarpoq Inatsisartunut ilaasortat inatsisartoqarnikkut kiffaanngissuseqarluni immikkut oqaaseqaateqarsinnaatitaanerisa qulakkeerneqarnissaat, tamatumalu kinguneralugu Inatsisartunut ilaasortat ajualaataasunik imaluunniitinnarliisunik oqaaseqaateqarsimanertik pissutigalugu eqqartuussisunut suliassanngortinneqarsinnaannginnerat. Taamaalillutik Inatsisartunut ilaasortat namminneq nalunngeqatiginnissutertik tunngavigalugu qilersugaavallaaratik oqaaseqaateqarsinnaallutillu oqalliseqataasinnaapput.

Illersuinermi tassani Inatsisartut ataatsimiittarfianni, ataatsimiittitaliani il.il. oqallinnerni oqaasiinnartigut oqaaseqaatit allakkatigullu oqaaseqaatit, soorlu ullormut oqaluuserisassatut siunnersuutit, allakkatigut apeqquteqaatit, isumaliutissiissutit assigisaallu ilaatinneqarput. Pissusilersuutit allat soorlu ajualaataasinnaasumik timikkut pissusilersornerit aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqarput, annersaanikkulli iliuutsit ilaatinneqaratik. Iliuutsip Inatsisartut inaataanni pisimancerat apeqqutaanngilaq. Tassani aalajangiisuuusoq tassaavoq iliuutsip Inatsisartunut ilaasortatut sulinermut atasuni iliuuserineqarsimanera.

Aalajangersakkap taassuma pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq imaluunniit inuit ataasiakkaat akornanni aaqqiagiinngissutit pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malersuisinnaaneq sunaluniit mattuppa, suliap suliarineqarnissaata pisortanit imaluunniit inunnit ataasiakkaanit kissaatigineqarnera apeqqutaatinnagu. Aammattaaq Inatsisartunut ilaasortat pisortani aamma atorfekartuusinnaasut atorfekarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut pineqaatissinneqarsinnaanerat mattunneqarpoq.

Oqaaseqaatinik ajualaataasunik saqqummiussisoqarsimappat Inatsisartut pisariaqarpat ataatsimiinnermik aqutsisoq ataatsimiittitaliarluunniit susassaqartoq aqutigalugu naliliissapput Suleriaaseq tunngavigalugu torersuutitsinermik atortitsineq atortinnejassanersoq. Pisumi immikkut kusanaassuseqartuni suleriaaseq atorneqassasoq akuersissutigissanerlugu Inatsisartut isumaliutersuutigisinnaavaat. Pisuni immikkut kusanaassuseqartuni pineqartup inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumi killissarititaasut iluanni akisussaatinneqassasoq akuerissanerlugu Inatsisartut isumaliutersuutigisinnaavaat. Taamatulli aalajangerneq Inatsisartut ataatsimiittarfianni isummanik kiffaanngissuteqartumik saqqummiussisinnaatitaanerup illersorneqarnissaanik soqtiginninnermik ajoquisiisuuusinnaavoq, taamaattumillu taamatut iliuuseqarnissamut isigisassat immikkut oqimaassuseqartut kisimik tunngavilersuutaasinaasariaqarlutik. Imm. 2-p manna tikillugu § 33, imm. 1 Inatsisartunut ilaasortat unnerluutigisassatut sassartinneqarsinnaannginnerannut kiffaanngissusiiagaasinnaannginnerannut tunngasoq taarserpaa. Inatsisartunut ilaasortat

pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malersorneqarsinnaanerat aalajangersakkap taassuma akornuserpaa.

Malittarisassap siunertaa tassaavoq Inatsisartuni sulinerup oqartussaasut tungaannit akuleruffigineqarnissaanut illersorneqarnissaa. Malittarisassamili tassani siunertarineqanngilaq Inatsisartunut ilaasortat innuttaasut inatsiseqartitsinikkut inissisimanerannit pitsaanerusumik inissisimanissaat, taamaattumillu naatsorsuutigineqarajuttarpoq inatsisinik atortitsisut pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malersuinissamik kissaatigisaat Inatsisartut akuerissagaat. Taamaallutik Inatsisartut inatsisinik atortitsisut kissaatigaannik naliliinermanni inatsisinik atortitsisut eqqartuussisulluunniit pisinnaatitaanerannik tigusisinnanngillat, salliutilluguli pingaernerpaatillugulu manna isummerfigissallugu, tassalu qinnutigisaq taamaattoq assersuutigalugu inatsisinik atortitsinermi oqartussaasut Inatsisartuni sulinermut kusanaatsumik akuliunniarnerunersoq.

Oqaatsimi "*unnerluutiginninneq*"-mi pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq tun-ngavigalugu eqqartuussivikkoortumik unnerluutiginninneq ilaatinneqarpoq, inuilli ataasiakkaat saqitsaassutaannik eqqartuussivikkut suliassangortitsinerit imaluunniit inuit ataasiakkaat unnerluutiginninneri ilaatinneqanngillat. Misissuinermut atatillugu iliuutsit, soorlu politit inatsiseqartitsinikkullu misissuinerit, matumani eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu apersuinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, unnerluutiginninnermut assersuunneqarsinnaanngillat. Aqtsinikkut aalajangigaasumik pillaatit akiliusussanngortitsisoqassappat politiilluunniit akiliisitsissappata Inatsisartut akuersissuteqarsimanissaat piumasaqaataanngilaq.

"Qanorluunniit ittumik kiffaanngissusiiarneqarsinnaanngilaq"-mik oqarneq manna tikillugu § 33, imm. 1-imit ingerlatsitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami tassani inatsimmik torersuutitsinermillu atortitsinermut atatillugu tigusarinninneq tigumminnikkallarneq allatigullu kifaanngissusiaaneq aammattaarlu eqqartuussutikkut, kiffaanngissusiaanermik pineqaatissiineq kiisalu tigumminnине/иsumaнnaallisaaniarluni tigumminnине/ilaatinneqarput. Aammattaaq sulianik inuit ataasiakkaat saqitsaassutaat, soorlu akiliisoqarsimannginnera, pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu kiffaanngissusiaanikkut akuliunnerit ilaatinneqarput, taakku inatsiseqartitsineq tunngavigalugu allatulluunniit iliornikkut kiffaanngissusiaanermut pissutaasinnaappata. Inatsiseqartitsinerli tunngavigalugu misissuinermut ilaatinneqarput eqqartuussivimmut akiitsoqartutut ilisimannittulluunniit sassartitsinerit ilaatinneqanngillat. Aammattaaq pineqartup imminut ulorianartorsiortinera allanilluunniit ulorianartorsiortitsinera pinngitsoortinniarllugu kiffaanngissusiaanerit nakorsap naliliinera tunngavigalugu pisariaqartutut isigineqartut aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqanngillat, taamatut akuliunneq tarnikkut napparsimasunik katsorsaanermi pinngitsaaliinermik atuineq, nappaatinik tunillaassuuttunik akiuineq assigisaalluunniit pillugit inatsisinik tunngaveqarpat.

"Iliuuseqarnermi pakasarneqarneq" pisunut pineqartup Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi aalajangersagaq inatsilluunniit immikkut ittoq tunngavigalugu inerteqqutaasumik iliuseqarnerminut atatillugu tamatumaluunniit kinguninnguatigut tigusaaffigisimasaanut tunngasuuvvoq. Ilaasortap inatsisinik unioqqutitsisimanermik nassueruteqarsimanera tassani apeqqutaanngilaq.

Manna tikillugu § 33, imm. 1-imik aalajangersakkap paarlattuanik unnerluutigisatut sassartinneqarsinnaannginneq kiffaanngiissusiiarneqarsinnaannginnerlu ataatsimiinnerit nalaanni atuutiinnarnani aamma piffissaq qinigaaffik tamaat atuuppoq. Inatsisartut sulisinnaassuseqarnerisa qulakkeerneqarnissaannik pisariaqartitsineq piffissap ilaannaanut atuuttumik sassartinneqarsinnaannginnikkut kiffaanngissusiiarneqarsinnaannginnikkullu aaqqiivigineqarsinnaanngilaq, ilaatigut ataatsimiititaliat Inatsisartut ataatsimiinnginneranni aamma sulisarnerat pissutigalugu, ilaatigullu piffissami ataatsimiiffiunngitsumi kiffaanngissusiiaanerup Inatsisartut tullianik ataatsimiinnissaanni sulisinnaassuseqarnermik akornusiisinnaanera pissutigalugu.

Inatsisartunut ilaasortat unnerluutigineqarsinnaannginnerisa kiffaanngissusiiarneqarsinnaannginnerisalu atorunnaarsinneqarnissaannik qinnutigisaq Inatsisartut ataatsimiinnerisa avataasigut saqqummiunneqarpat Siulittaasoqarfik Inatsisartut piginnaatisinerat tunngavigalugu aalajangiigallarsinnaavoq, aalajangiineq nalornissuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngippat.

§ 7 pillugu

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit siulliit aappaallu manna tikillugu § 1, imm. 1-imik allanguuteqartitsinani ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami Inatsisartunut ilaasortaq sivisunerpaamik ilaasortaasimasoq, imatut paasillugu Inatsisartuni katillugit sivisunerpaamik sulisimasoq, matumani Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsit tunngavigalugu Inatsisartunut ilaasortaasimaneq ilangullugu eqqarsaatigalugu, pisussaaffilerneqarpoq ullup qinersiviusup kingornatigut qaammatisutip ulluinik 45-nik piffissalerlugu Inatsisartut inissitsiterniarlutik ataatsimiinnissaannut ataatsimiigiaqqusinissaanut. Inatsisartut sulinerminnik aallartitsinissaat aalajangersakkakut tassuuna qulaakkeerneqarpoq, taamaalillutik assersuutigalugu qinersinerup inernerana pillugu nalornissutaasinnaasut Inatsisartut ataatsimiinnerannik piffissaliussatut taaneqartoq sinnerlugu kinguartitsinissamut pissutaasinnaajunnaarsillugit.

Inatsisartut nutaamik qinersinerup kingornatigut ataatsimiinnerminni siullermi inissitsiterneranni Siulittaasoqarfimmik kiisalu ataatsimiititaliat sinnerinik kiisalu siunnersuisoqatigiinnut, aalajangiisartunut Inatsisartullu sinnisoqarfinit allanut qinersinerit manna tikillugu pisarnertut ilaapput. Tamanna pillugu §§-ini 15-imik aamma 21-mi manna tikillugu aalajangersakkat immikkualuttulergaangaatsiartut ingerlateqqinneqanngillat, tassami aalajangersakkat taakku ataatsimiititaliat allallu katitigaaneri suleriaasiilu Inatsisartut iluanni pissutsinut aallaavittut tunngasummata, suleriaatsip ataailliutik. Inatsilli tunngavigalugit ataatsimiititaliat aalajangersimasunik amerlassusillit sulinerup qanoq innissaanut avammullu attaveqarnermut immikkut pingaarutillit sulia erseqqissumik aalajangersaavigineqarsimapput, pingartumik §§-ini 16-mi 17-imilu Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, § 16, imm. 2-mi Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaq, §§-ini 18-mi 19-imilu Kukkunersiuineq pillugu Ataatsimiititaliaq, § 20, imm. 3-mi oqaaseqatigiit siulliit Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq aamma § 21 Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq pillugit pingaaruteqartut.

Manna tikillugu § 20-iusimasup ingerlateqqinneqannginnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut Naalakkersuisunik nutaanik qinersinerup kingornatigut imaluunniit tatiginninnginnermik saqqummiussinerup kingornatigut inissitsiternissaminnut pisussaaffeqartut. Manna tikillugu nutaanik inissitsiternissamik piumasaqaat pisuni pineqartuni Inatsisartuni amerlanerussuteqarnerup allanngorsimanissaanik ilimaginninermik tunngaveqarpoq, tamannali taamatut taamaattuaannartangilaq. Pisuni tamani amerlanerussuteqartut tamanna pisariaqartoq nalilerpassuk Inatsisartut inissitsiteqqissinnaammata inatsisikkut aalajangersagaq naliliinermik mallittarisassamit salliutitsinngitsumik peqarnissaat pisariaqanngitsutut isigineqarpoq. Inatsisartulli pisuni aalajangersimasuni inissitsiteqqittarnissaannik suleriaatsimi aalajangersagaqarnissaanut akornutissaqanngilaq.

Aalajangersakkami tessani oqaaseqatigiit pingajuisa manna tikillugu § 1, imm. 2 i-ngerlateqqippaa, Inatsisartunullu sivisunerpaamik ilaasortaasimasut piginnaatillugit Siulittaasoqarfimmik qinersisoqarnissaata tungaanut ataatsimiinnermik aqtsisuugallarnissaanut. Manna tikillugu inatsimmi sivisunerpaamik ilaasortaasimasoq siulittaasuugallartutut taaneqarsimavoq, Suleriaatsimilu sivisunerpaamik ilaasortaasimasutut siulittaasutut taaneqarsimalluni. Taakku inatsisip oqaasertaani atorneqarsimanngikkaluartut suliassat sivisunerpaamik ilaasortaasimasup manna tikillugu periaasiusoq malillugu isumagisimasaasa imarisamikkut allanngortinnejarnissaat matumani siunertaanngilaq.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiata qinigaasimanissaat aalajangersakkami matumani tun-ngavigineqartup manna tikillugu pisarnertut suliassaasa pingaarnersaat tassaavoq ataatsimiinnernik ingerlatsineq aqutsinerlu. Siulittaasoqarfimmut qinersisarneq pillugu malittarisassat immikkualuttulersugaasut manna tikillugu § 2-miittut ilanngunneqanngillat.

Manna tikillugu § 11-iusoq Inatsisartut ataatsiimiinnerinik aqutsinermut tunngasoq kiisalu § 14, imm. 1 Siulittaasoqarfiup ullormut oqaluuserisassat pillugit ataatsimiititaliatut sulineranut tunngasoq ingerlateqqinneqanngillat. Taamaattumik Inatsisartut namminneq aalajangissavaat ataatsimiinnerni ullormut oqaluuserisassat suliarineqarnerannik suliassaq Siulittaasoqarfimmiginnassanersoq imaluunniit ataatsimiititaliamut allamut nuunneqassanersoq, matumani pisariaqarpal ullormut oqaluuserisassat pillugit ataatsimiititaliavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Inatsisartunut sivisunerpaamik ilaasortaasimasup piginnaatinneqarnerani inissitsiterniarluni ataatsimiinnerup piareersarneqarnera aqunneqarneralu kiisalu Inatsisartut sulinerminnik aallartitsinissaat qulakkeerniarlugu pisariaqarsinnaasut allat ilaapput, suliassat taakku oqartussanut allanut soorlu Ullormut oqaluuserisassat pillugit Ataatsimiititaliaagallartumut imaluunniit Qinigaasimanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaagallartumut inissinneqarsimannngippata.

Ataatsimiititaliaagallartunik taamaattunik pilersitsisarneq inatsisip oqaasertaasigut aalajangersagaajunnaassasoq siunnersuutigineqarpoq, Suleriaatsimili erseqqinnerusumik aalajangersaavigisassanngortinnejarnissaalluni. Erseqqinnerusumik aalajangersaasoqarsimannngippat Inatsisartunut sivisunerpaamik ilaasortaasimasup Inatsisartunut ilaasortat aamma partiit ilaasortaatitaasa siulersuisui qinnuigisinnaavai sulinerminnik ikioqqulluni, tamatumunngalu atatillugu ataatsimiititaliaagallartunik pilersitsisinnaalluni. Tamatuminnga

pisariaqartitsineq sulinerminut tunuliaqutaasussaq qulakkeerniarlugu assigiinngitsut sinniisuitaqnerat iluaqutaasoq Inatsisartunut sivisunerpaamik ilaasortaasimasup isumaqarneranik pingaartumik pissuteqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliaagallartut sulinerat Inatsisartut ataatsimiilerneranni taamalu Siulittaasoqarfimmik ataatsimiitilianilu ilaasortanik qinersinissamut periarfissaqalerneranni annertunerusutigut naammassisimasussaavoq. Tamatuma kingornatigut Inatsisartut ataatsimiititalialluunniit naliliinissaannut pisariaqarpallu Inatsisartunut sivisunerpaamik ilaasortaasimasup ataatsimiititaliaagallartulluunniit aalajangiinerinik allanngortinnissaannut periarfissaqartussaavoq.

Inatsisartuni sivisunerpaamik ilaasortaasimasup suliassai, matumani ataatsimiinnermik aqutsisutut suliassai, Siulittaasoqarfimmik qinersinikkut atorunnaassapput, tamannalu Inatsisartunut qinigaasut Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaagallartup inassuteqaataa tunngavigalugu Inatsisartunit akuerineqareernerisigut aatsaat pisinnaavoq.

Oqaasiliortut isumasioqatigereerlugit taaguutinik allanngortitsisoqarsimavoq, taamaalilluni "*qinersinerup misilinneqarnissaa*" "*qinikkatut atuussinnaanermik aalajangiineq*"-mut allanngortinneqarsimalluni. Ataatsimiititaliap taassuma aqqa tamatuma pissuseqataanik *Qinersinerup Misilinneqarnissaanik Ataatsimiititaliaq*"-mit "*Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliaq*"-mut allanngortinneqarpoq. Allannguut taanna inatsisip kalaallisut oqaasertaannaanut tunngasuuvvoq, oqaatsinillu atorneqartunik allannguallatsitsineruinnarluni.

§ 8 *pillugu*

Aalajangersagaq taanna oqaatsitigut allanngortitsineq aqqutigalugu manna tikillugu § 29-mik ingerlatitseqqinneruovoq, Inatsisartut aalajangiisinjaassuseqassappata ilaasortat ikinnerpaamik affaat najuutissasut, imatut paasillugu Inatsisartut ataatsimiittarfianni najuutissasut. Piumasaqaat taanna sanequnneqarsinnaangnilaq, taamaattumillu ajornartorsiulerneremi ajunaarnersuaqarneraniluunniit assersuutigalugu angallannerup isasoorfingisimasaani aamma atuulluni. Ilimagisariaqarporli Naalakkersuisut pisumi taamatut immikkorluinnaq ittumi inuiaqtatigiinni suliassat inuuniarnermut pingaaruteqarluinnartut ingerlaannarnissaat qulakkeerniarlugu pisariaqarumaartunik iliuuseqarsinnaassasut. Manna tikillugu pisimanertut pisoq taamaattoq pillugu erseqqilluinartunik aalajangersaasoqarsimanngilaq, Naalakkersuisulluunniit Inatsisartut inatsiliarigallaannik aalajangersaasinnaanissaannut periarfissaliisoqarsimanani. Danmarkimi naalakkersuisunut taamatut periarfissiissut Tunngaviusumik Inatsimmi § 23-miippoq, tassanilu aalajangersarneqarluni naalakkersuisut pisuni pisariaqartitsiviulluinnartuni Folketingip ataatsimiinnissaanut periarfissaqarfiunngitsuni inatsisaagallartunik aalajangersaasinnaasut, taakkuli Tunngaviusumik Inatsimmut assortuttuussanngitsut, Folketingillu ataatsimiileqqinnerani akuerisassanngorlugit itigartitassanngorlugilluunniit tamatigut ingerlaannaq saqqummiunneqartassasut.

Aalajangiisinjaassuseqarnermi ilaasortap najuuttup taasinermi siunnersuummut isumaqataalluni akerliulluniluunniit taasinera taasinngitsoorneraluunniit apeqqutangnilaq.

Imm. 2-p manna tikillugu § 29, imm. 2-jusoq assigaa, tassalu Inatsisartuni aalaja-ngiinerit amerlanerussuteqarnikkut pisassasut, allamik aalajangersaasoqarsimannngippat. Naliliisoqarporli § 29, imm. 3-mi aalajangersakkap assinganik erseqqissumik ingerlatitseqqinnissaq pisariaqanngitsoq, tassuunami aalajangersarneqarmat taasineqarnerani siunnersuummut isumaqataasut akerliusullu amerlaqatigiippata siunnersuut tunuartinneqassasoq. Malittarisassat taanna amerlanerussuteqarnissamik piumasaqaammeereerpoq, Suleriaatsimilu erseqqissarneqarsinnaalluni. Aalajangiinerit taasinerillu Inatsisartut inatsisaatigut piumasaqaataasut manna tikillugu periaaseq malillugu nalinginnaasumik amerlanerussuteqarnikkut pisassapput, taasinerit aalajangersimasut eqqarsaatigalugit inatsimmi allatut aalajangersaasoqarsimannngippat.

Suleriaatsimi assersuutigalugu aalajangersarneqarsinnaavoq aalajangiinerit suussusii erseqqinnerusumik taaneqartut ikinnerussuteqarfissaasut, soorlu 1/5-imik, assersuutigalugu ilaasortat amerlagaluarlutik ikinnerussuteqartut paasissutissanik pitsaanerusunik pissarsinissaannut periarfissinniarlugin. Aamma aalajangiinerit aalajangersimasut akuerineqarnerat eqqarsaatigalugit amerlanerusunik taasisoqarsimanissa Suleriaatsimi aalajangersarneqarsimasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Assersuutigalugu nammineq ilumi taasinerni annertunerusumik tunuliaquaqarnissaq qulakkeerniarlugu ¾-nik amerlanerussuteqarnissaq piumasaqaataasinnaavoq, soorlu Suleriaatsimi aalajangersakkat atuutsinnginnissaannik immikkut akuersissuteqarnermi. Manna tikillugu § 32-iusumi aalajangersarneqarpoq siunnersuutit Inatsisartut ataatsimiinnermi taannaasumi akuersissutigisaat aatsaat allanngortinneqarsinnaasut Inatsisartunut ilaasortat tamavimmik 3/5-iisa taasillutik tamanna piumasarippassuk. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq taanna inatsisip oqaasertaasigut ingerlateqqinnejassanngitsoq, suleriaatsikkulli ingerlateqqinnejassanngitsoq, tamanna pisariaqartinneqarpatt.

Inatsisartut ataatsimiitaliaanut sinniisoqarfinnullu il.il. ilaasortanik qinersinerit eqqarsaatigalugit manna tikillugu pineqartut tunngaviussaaq qanoq amerlanerussuteqarneq tunngavigalugu qinersinermi malittarisassat atorneqassanersut.

Inatsisartuni taaseriaatsip Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavigineqarunnaarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Siunissami taaseriaatsip qanoq ittuunissaa Inatsisartut Suleriaasiatigut aalajangersarneqartassaaq.

Inatsisartut massakkut periaaseq naapertorlugu aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik Siulittaasoqarfimmut ataatsimiitalianulluunniit ataasiakkaanut isumagisassanngortitsinissaminnt taamaallaat killilimmik periarfissaqarput, tassami politikkikkut inaarautaasumik aalajangiineq, matumanit politikkikkut atorfinnut toqqaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, Inatsisartuni pisussaatitaammat, tassa katersuussimasuni. Assersuutissatuaq tassaavoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitalianut pisinnaatitsineq, tak. siunnersuummi § 16, imm. 2, inatsisartut inatsisaanni manna tikillugu atuuttumi § 16, imm. 2-p assinga. Inatsisartulli aalajangiinissamut piareersaanermi aqutsinermilu suliassanik isumagisassanngortitsisinnaanerannut inatsiseqartitsinikkut akornutissaqanngilaq. Taamaalilluni ilaatigut ataatsimiinnerit ullullu ataatsimiiffiusut ataasiakkaat piareersarneqareernerann suliassat isumagisassanngortinnejassanngitsoq, tamanna pisariaqartinneqarpatt.

Inatsisartoqarnermi manna tikillugu periaasiusoq malillugu Siulittaasoqarfik ataatsimiititalialluunniit allat piffissat ataatsimiiffiusut avataanni Inatsisartut sinnerlugit piginnaatinneqarsinnaapput suliani nukinginnarluinnartuni inernilerneqarneri nalornissutigineqarsinnaanngitsuni aalajangiigallarnissaminnt. Tamatumunnga assersuutissaavoq Inatsisartuni sulinermit sulinngiffeqarallarumalluni tunuarumalluniluunniit qinnuteqaatinik Siulittaasoqarfip isummerfiginnittarnera, tak. massakkut Suleriaatsimi § 55. Taamaaliornikkut pissutsit qanoq ittuunerat apeqquaatillugu Inatsisartut ataatsimiinnerisa avataasigut Inatsisartunit ataatsimiititsinermut aningaasarpassuarnik atuinissaraluaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq. Inatsisartut ataatsimiititaliami isumaqatigiinngittoqartillugu ataatsimiinnermi tulliuttumi inaarutaasumik isummerfiginnikkumasinnaapput, taamatuttaarlu ataatsimiititaliamut piginnaatitsineq pissutissaqarsinnaalluni sulianik nalorninartunik Inatsisartut tarmarmiullutik isummernissaannut kinguartitsinissamut.

Aalajangiinerit immikkut annertuumik sunniuteqartut, soorlu qinigaasinnaassuseqarnermik § 3 tunngavigalugu arnasaqarnissamik apeqqummut tunngasut, ataatsimiititaliamut isumagisassangortinneqarneq ajorput, tassami Inatsisartunut ilaasortap ataasiinnaalluunniit, matumani ilaasortaq aalajangiinermi pineqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akerliliisinnaanera aalajangiisuusumik pingaaruteqartillugu isiginiarneqartarmat. Inatsisartullu Inatsisartunut ilaasortap unnerluutigineqarsinnaannginnerani sassartinneqarsinnaannginneranillu atorunnaarsitsinissamik § 6, imm. 2 tunngavigalugu aalajangiinissaannut akornutissaqanngilaq, ilaasortap pineqartup nammineq qanoq kissaateqarnera apeqquaatinnagu. Aalajangiinerup taamaattup Inatsisartutkatitigaanerat imaaliallaannaq sunniuteqarfinginngila, pisullu qanoq issusiat apeqquaatillugu aaqqiivigeriaannartut iluseqarsinnaalluni.

§ 9 pillugu

Imm. 1 aamma 2 oqaasertaasigut allanngortillugit manna tikillugu § 12, imm. 1-imik aamma § 13-imik allannguiteqartinnagit ingerlatitseqqinnerupput. § 12, imm. 2-li ingerlateqqinnejqannginnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassunalu aalajangersarneqarpoq nersornaasiissutissat Inatsisartunit tunniunneqartussat Inatsisartuni matoqqasumik ataatsimiissutigineqartassasut. Naliliisoqarpoq tamanna pillugu aalajangersagaq suleriaatsimiittariaqartoq.

Inatsisartut ataatsimiinnerisa ammasuutinneqarnerannik tunngavik imm. 1-ikkut erseqqissarneqarpoq, tamannalu Inatsisartunut pisussaaffiliisuovoq innuttaasut, matumani tusagassiorut oqallinnernut ammaannissaannut, matumani inissaqartitsinerup isumannaatsuutitsinerullu naammaginartumik isiginiarneqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Tamanut ammasuutitsinermik tunngaveqarneq matuma pissusissamisoortumik nassataraa, tassalu Inatsisartut innuttaasunit qinigaanerat aamma tamat oqartussaaqataaffigisaannik oqartussaanerat, minnerunngitsumillu Inatsisartut Naalakkersuisullu akornanni sulinerup tamanut saqqumisuunissaa. Taamaattumik matunik matusinarneq taamaallaat pisuni immikkut ittuni pisinnaavoq, aalajangiiniarnerit tamanut ammasuunissaannik piumasaqaatip illua'tungiusup mianerineqarnissaanik isiginagiassanit oqimaatsunit tunulliutinneqartariaqarfianni. Isiginagiassat taamaattut atuussinnaapput aalajangiiniarnermi pissutsit inuit ataasiakkaat atugaat naleqquutuussusiallu pillugit oqallittoqarnissaa piumasaqaataappat, soorlu nersornaasiissutissanik

tunniussiniarnerni kiisalu siunnersuisoqatigiinnut, aalajangiisartunut tativisaallunilu suliassaqarfinnut ilaasortassanik toqqaanerni. Matunik matusisarnerit eqqarsaatigalugit manna tikillugu periaasiusumik allanngortitsisoqarnissaa siunertarineqanngilaq.

Tamanut ammasuutitsinermik tunngavik taamaallaat Inatsisartut ataatsimiinnerinut atuuppoq, imatut paasillugu Inatsisartut katersuunnerinut, taamaattumillu ataatsimiititaliat, matumani Naalakkersuisunut ilaasortanik isumasioqatiginninnerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aallartitanik ataatsimeeqateqarnerit ataatsimiititalialluunniit immikkut ilisimasalinnik il.il. tusarniaaviginninneri aalajangersaavagineqaratik. Aalajangersagaq taanna allakkatigut paassisutissat Inatsisartunit tunniunneqarnissaannik piumasaqaateqarnermi aamma atortuutinniarneqarsinnaanngilaq, taamaattorli taasissutigineqartoq taasinerullu inernera tamanut saqqummiunneqartussaalluni, taasineq immini matut matoqqatillugit pisimagaluarpalluunniit.

Imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq kalaallisut oqaatsit Inatsisartut sulineranni atorneqassasut, tamatumunngalu peqatigitillugu Inatsisartunut ilaasortat kalaallisut oqalussinnaanngitsut Inatsisartuni danskisut oqalunnissamut periarfissaqarnerat qulaakkeerlugu, kalaallisuumut nutserunneqarlutik. Taamaaliornikkut danskisut oqaasillit Inatsisartunut ilaasortatut qinigaasut innuttaasunit qinigaanerminnik aallussinissaminut piviusumik periarfissaqarnerat qulakkeerneqarpoq. Taamaalluni Inatsisartunut ilaasortat kiffaanngissuseqarlutik inatsisartoqarnermi oqaaseqaateqarsinnaanerat kiisalu tamat oqartussaaqataanerannik ingerlatsineq ataatsimiinnerit nalaanni pisariaqarneratut annertutigisumik oqalutseqartitsisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiuvoq. Tamanna Inatsisartut inatsisaanni manna tikillugu atuuttumi § 13-imut naapertuuppoq. Aammattaaq innuttaasut danskisut oqaasillit Inatsisartut sulinerannut tunngaviatigut malinnaaviginninnissaminut periarfissaqarnerat qulakkeerneqarpoq. Taamaaliornikkut innuttaaqataasut taakku tamat oqartussaaqataanerannik ingerlatsinermi peqataanissaat qinikkaminnillu pitsasumik tunngavissaqarlutik naliliiviginninnissaat qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3 manna tikillugu § 34-mik imatut oqaasertaqartumik ingerlatitseqqinneruvoq: "*Inatsisartut ataatsimiissutaat tamanut nalunaarutigineqassapput kalaallisut danskisullu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata nakkutigisaanik takussutissiornikkut nuutsinnerilu Inatsisartut ilaasortaannut, Naalagaaffiup Sinnisaanut, danskit naalakkersuisuinut kommunalbestyrelsinullu tamanut nassiunneqassallutik.*" Massakkut oqaasertaliineq naanneruvoq, periaatsilli atuuttup allanngortinneqarnissaanik siunertaqarani. Siunissamili Inatsisartut namminneq tassaassapput ataatsimiissutit nalunaarutigineqarnerinik kia nakkutiginnittussaaneranik, nutserinermik tamanullu saqqummiussinermik aalajangiiviginntussat, taamaalluni aalajangiisoqarsinnaalluni suliassaq Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut tunniunneqassasoq. Aammattaaq Inatsisartut Suleriaatsimi aalajangersakkat aqqutigalugit ingerlaavartumik naliliisinnaapput tamanut saqqummiussineq qanoq iliorluni pissanersoq ataatsimiissutaasunillu ingerlaavartumik ilisimatinneqartarnissamik kikkut pisariaqartitsissanersut. Inatsisartut ilaatigut aalajangiisinjaapput ataatsimiissutitik nittartakkakkut qarasaasiatigoortumik mailikkullu pisartagaqartunut tamanut saqqummiunneqartalissasut, naliliisoqarpat ataatsimiissutit naqitanngortitat tamanit soqtigineqarunnaarsimasut, toqqorterinerlu toqqisisimanartumik atugassaqartitsilluni pisinnaasoq.

Tamanut saqqummiussisussaanermi tassani ataatsimiissutigineqartut pineqarput, tassa imaappoq oqaaseqaateqartut oqaaseqaataasa tamarmik tamakkiisumik naqitanngortinneqarneri kiisalu ilanngussat, imatut paasillugu ullormut oqaluuserisassatut siunnersuutaqqaartut oqaaseqaatinik, allakkianik, ataatsimiititaliat isumaliutissiissutaannik, allannguutissatut siunnersuutinik paasisutissanillu Inatsisartuni oqallinnermut tunngaviusimasunik ilaqtillugit.

Tamanut saqqummiussineq kalaallisut danskisullu pissaaq, taamaaliorermilu tun-ngavigineqarluni paasisutissat oqaatsit marluk taakku atorlugit pigineqarajunnerat. Pisuni ataasiakkaani paasisutissat oqaatsit arlaannaat atorlugit pigineqartarpuit, oqaatsit aappaat atorlugit imaqarnilianik ilaqtillugit, taamatuttaarlu allagaatit, soorlu nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit, qaqutigooraluwartumik tuluttuinnaq oqaatsilluunniit takornartat allat kisiisa atorlugit pigineqarsinnaasarput, naalisarneri nutserneqarsimasunik. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq nutsereqqinnerup qulequtat pillugit paasitinneqarnissamik pisariaqartitsinermut sanilliullugu nukissanik atuiffiuallaartussaanera. Pisuni taamaattuni aalajangersakkap oqaasertai apeqqutaatinagait manna tikillugu pisarnertut oqaatsit Inatsisartuni oqaluuserinninnermut tunngaviusimasut atorlugit tamanut saqqummiunneqarnerat naammattarpoq.

Imm. 4 manna tikillugu § 9, imm. 3-mi oqaaseqatigiinnik siullernik ingerlatitseqqinneruvoq.

Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinnisaata najuussinnaanera manna tikillugu pisarnertut taamaallaat ataatsimiinnernut tamanit najuuffigineqarsinnaareersunut tunngasummat aalajangersakkap manna siullertut pingarnertullu sunniutigaa, tassalu Naalagaaffiup Sinnisa Inatsisartut ataatsimiittarfianni inissaaleqineq assigisaalluunniit pissutigalugit najuunnissaminut itigartinneqarsinnaanngitsoq. Naalagaaffiup Sinnisaata Inatsisartut ataatsimiinnerini najuussinnaatitaanerani oqalussinnaatitaaneq oqallinnernulluunniit allatut iliorluni akuliussinnaatitaaneq ilaatinneqanngilaq. Inatsisartulli illua'tungaatigut inatsiseqartitsinikkut akornuserneqanngillat Naalagaffiup Sinnissaanik oqaaseqartitsinissaminut.

§ 10 pillugu

Aalajangersagaq manna tikillugu § 9, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq. § 9, imm. 1-imili ukiumut marloriarluni ataatsimiittarnissamik piumasaqaat ingerlateqqinnejnqan-nginnissaa siunnersutigineqarpoq. Taamaallutik Inatsisartut siunissami sulinermennik piareersaanissaminnut qilersorsimannginnerusunik periarfissaqalissapput, assersuutigalugt nalinginnaasumik arlaleriarnerullutik ataatsimiittarnissaminnut imaluunniit Inatsisartut ukuuannik ingerlaavartumik aaqqissuussinissaminnut. Aaqqissuussinerit taamaattut, taamatuttaarlu massakkut periaatsinik ingerlatitseqqinnej. suleriaatsimi aalajangersakkanik tunngaveqalissapput.

Inatsisartut ataatsimiinnissamik piumasaqarnerup kingornatigut piffissap suup iluani kingusinnerpaamik ataatsimiilertarnissaat manna tillugu pisarnertut aalajangersimasumik piffissaliiffigineqanngilaq. Inatsisartut siulittaasuata ilaasortat sapinngisamik amerlanerpaat ataatsimiigiaqqueneqarnissaannik isiginiagassaaq Inatsisartullu sapinngisamik pilertornerpaamik katarsorneqarnissaannik isiginiagassaaq missiliuussinermigut oqimalutaavigisariaqassavai. Pisuni aalajangersimasuni Inatsisartut sivikitsuararsuarmik piffissalerneqarlutik ataatsimiilernissartik

pisussaaffigisinnaavaat, tak. assersuutigalugu tatiginnikkunnaarnermik nalunaaruteqarnerup kingornatigut qinersisitsisoqarnissaanik nalunaarnermi, § 28 pillugu oqaaseqaatini eqqaaneqartumi.

Imm. 2-p manna tikillugu § 9, imm. 4-soq ingerlateqqippaa, tassanilu aalajangersarneqarluni Inatsisartut ileqquusumik ataatsimiinnerminni Inatsisartut tullianik ileqquusumik ataatsimiinnissaata ullussaa aalajangissagaat. Aalajangersagaq taanna ataatsimiinnerit malinnaaffigiuminartuunerisa ataavartuunerisalu qulakkeerneqarnissaannut naleqquuttutut isigineqarpoq, ilaatigut inuiaqatigiinnut kiisalu Naalakkersuisut pilersaarusiornissaannut periarfissanut iluaqutaasumik.

§ 11 pillugu

Aalajangersakkap taassuma manna tikullugu § 10, imm. 1-iusoq allannguuteqartillugu ingerlateqqippaa, taamaalilluni kikkut ullormut oqaluuserisassatut siunnersuuteqarsinnaanerannik taakkartuineq ilaajunnaarsinneqarluni. Apeqqut taanna § 13-ikkut aalajangersaavigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 12 pillugu

Aalajangersakkami imm. 1-im i § 28-mi oqaaseqatigiit siullit oqaasertai iluarsiiffgalugit ingerlateqqinnejqarput.

"*Pisortat susassarisaat*"-nik oqarneq annertuumik isumaqartillugu paasineqassaaq, pissutsillu pisortanit aalajangersaavigineqartut aalajangiivigineqartulluunniit imaluunniit inuiaqatigiit ataatsimut soqutigisaannik allatigut eqquisut tamaasa ilaatisinnaallugit.

"*Paasissutissat*"-nik oqarnermi pissusiviusut kiisalu inatsiseqartitsineq pillugu paasissutissat kiisalu naalakkersuinikkut naliliinerit siunertallu pillugit paasissutissat ilaatinnejqarput.

Naalakkersuisut eqqortumik takutitsisumik sukumiisumillu akissuteqarnissaq naalakkersuisoqarfimmi pisussaaffittut pisussaaffigaat, Naalakkersuisullu apeqqut erseqinnerusumik quajaarniarlugu tamanna pisariaqpat naleqquuttumik ilungersuuteqartariaqarlutik. Naalakkersuisut apeqqummut akissuteqarsinnaanatik isumaqarpata tamanna Inatsisartunut nalunaarutigineqassaaq. Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinnejqartarerat pillugu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq innersuussutigineqarsinnaavoq, tassanngalu erserpoq Naalakkersuisunut ilaasortaq Inatsisartunut paasissutissanik suliamut pingaaruteqartunik eqqunngitsunik paatsoortitsisinnaasunilluunniit paasissutissiisanngitsoq. Naalakkersuisunut ilaasortaq aammattaaq suliap Inatsisartuni suliarineqarnerani paasissutissanik Inatsisartut suliamik naliliivigininnerannut pingaaruteqartunik aammattaaq nipangiussissanngilaq.

Naalakkersuisut paasissutissanik imaaliallaannaq nipangiussissanngillat, taakku isertuussasaanerat pissutigalugu, tassungali taarsiullugu nalunaarutigisinnaallugu paasissutissanik pissutsit erseqinnerusumik taaneqartut pissutigalugit ingerlateqqinnejqarsinnaanngitsunik peqartoq. Paasissutissat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinnejqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassani

pineqartunut ilaatinneqartut Inatsisartunut tamanut ammasumik ingerlateqqinnejarsinnaajuaannarput. Tamatumma saniatigut paasisutissanik isertuussassanik Naalakkersuisunit Inatsisartunut ingerlatitseqqinnej pissutissaqartuaannarpoq, tamanna inatsimmi immikkut aalajangersakkamit akornutissaqartinnanngippat.

Apeqqueteqariaatsit assigiinnigsut, soorlu oqaasiinnartigut allakkatigullu apeqqutit, apeqqarissaartitsinerit il.il., Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersaavigineqarsinnaapput, tamatumunngalu atatillugu iluseqartitsinikkut piumasaqaatit kiisalu apeqquteqarnermut akissuteqarnissamullu piffissaliussat aalajangersarlugit. Aammattaaq ilaasortat apeqquteqarsinnaatitaanerat pisuni immikkut ittunik qanoq isumagineqassanersoq aalajangersarneqarsinnaavoq, soorlu apeqquteqaatit tunngavigalugit oqallinnernut imaluunniit Inatsisartut ataatsimiitaliaasa apeqqutaannut atatillugu.

§ 13 pillugu

Aalajangersakkakut tassuuna kikkut ullormut oqaluuserisassat aalajangersimasut, matumani inatsisissatut siunnersuutit, Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pillugit siunnersuutinik saqqummiussisinnaanerat aalajangersaavigineqarpoq. Aalajangersagaq taanna manna tikillugu § 22, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerniissimavoq, Inatsisartut inatsisaat eqqarsaatigalugit, kiisalu § 10-miilluni, ullormut oqaluuserisassat ataatsimut eqqarsaatigalugit. Aningaasanut inatsisit eqqarsaatigalugit tunngaviuvoq taakku Naalakkersuisunit saqqummiunneqassasut, tak. § 16, tamannali Inatsisartunut ilaasortat aningaasanut inatsisip allanguutissaatut siunnersuutinik saqqummiussisinnaanerinut killilersuinermik nassataqarani. Siunnersuutinik saqqummiussisussatut taaneqarsimasut sukumiisuupput, taamaalillutik Inatsisartunut Naalakkersuisunulluunniit ilaasortat kisimik siunnersuuteqarsinnaatitaallutik. Naak aalajangersagaq oqaasertani malillugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutinut tunngasuugaluartoq tunngavigineqarpoq siunnersuutit allat, soorlu apeqqutit, nassuaatit apeqquteqaatillu tunngavigalugit oqallinnerit, inunnit taakkuusunit taamaallaat saqqummiunneqarsinnaasut, tassami ullormut oqaluuserisassani immikkut taakku Inatsisartut kingusinnerusukkut aalajangiisinnanerannut piareersaataasarmata.

Danmarkimi naalakkersuisut Inatsisartunut siunnersuutinik § 10-usimasumi taaneqartutut saqqummiussisinnaatitaanerisa peerneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, aalajangersagarmi taanna suliatigut sunniuteqarsimannngimmat. Tassunga taarsiullugu aalajangersimasumik periaaseq pilersimavoq, taamaalillutik Danmarkimi naalakkersuisut siunnersuutaannik taaneqartartut Naalakkersuisunut nassiunneqartut Naalakkersuisunit naalakkersuinikkut akisussaallutik Naalakkersuisunit siunnersuutit Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut saqqummiunneqartarmata. Periaaseq taanna massakkut alajangersakkami imm. 2-kkut inatsisikkut aalajangersaavigineqarpoq.

Taamatuttaaq partiit siunnersuutinik saqqummiussisartutut erseqqissumik taaneqarnerat peerneqarpoq, tak. manna tikillugu § 10, imm. 1-iusoq. Taamaattorli Inatsisartunut ilaasortat manna tikillugu pisarnertut ataatsimoorlutik siunnersuuteqarsinnaapput, matumani partiikkarluni saqqummiussisarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

§ 5, imm. 3-p nassataraa iluseqartitsinissamik piumasaqaatit siunnersuutini eqqortinnejartussat Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqarsinnaalererat. Taamaattumik naliliisoqarpoq iluseqartitsinissamik piumasaqaatit piffissaliussallugu malittarisassakkut aalajangersarneqarnissaat pisariaqanngitsoq, tak, manna tikillugu § 10, imm. 4, § 22, imm. 1-imik oqaaseqatigiit pingajuat aamma § 22, imm. 2, taakkunani lu aalajangersarneqarpoq ullormut oqaluuserisassani immikkoortut allanngutissatullu siunnersuutit Inatsisartunut qanoq iliorluni nalunaarutigineqartassasut saqqummiunneqartassasullu. Aalajangersagaq taanna Inatsisartut qulequttap oqaluuserisassanngortinnejarnissaanik akuersissuteqassasut piumasaqaammik erseqqissumik imaqanngilaq. Inatsisartulli periaaseq tunngaviusumik inatsimmi § 53-imik aallaaveqartoq malippaat, tassami Siulittaasoqarfip Inatsisartunut inassuteqaatigisinnaammagu siunnersuutit aalajangersimasut ullormut oqaluuserisassani immikkoortunut ilangunneqarnissaat Inatsisartut itigartitsissutigissagaat. Tamanna suleriaatsimi aalajangersakkanik, soorlu iluseqartitsinissamik piumasaqaatinik eqqortitsinnginnermi imaluunniit siunnersuutip imarisaata aalajangiiffigisassatulluunniit qulequttap annertuitigut erseqqarlungera pissutigalugu pisinnaavoq. Siulittaasoqarfik pisuni allani siunnersuutit ilangunneqarnissaasa itigartitsissutigineqarnissaannik inassuteqaateqarsinnaavoq, assersuutigalugu oqaatsinik akuerineqarsinnaanngitsunik atuineq pissutigalugu, naak suleriaaseq oqaatsinik pitsaasumik atuinissaq assigisaallu pillugit aalajangersakkanik imaqartinneqarsinnaanngikkaluartoq.

Manna tikillugu § 10, imm. 3-mi aalajangersakkap ingerlateqqinqinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taanna malillugu siunnersuutit, apeqquteqaatit suliassalluunniit allat Danmarkimi naalakkersuisunit Naalakkersuisunilluunniit nukinginnartutut oqaatigineqartut Inatsisartut katersuussimaneranni pineqartumi ullormut oqaluuserisassanut ilangunneqartussaapput. Malittarisassarli taamaattoq oqaasertalerneqarnini malillugu paasineqaruni Inatsisartut arlaannaannulluunniit kiffaanngissuseqarnerannik sakkortuumik attuisinnaavoq, tassami Inatsisartut ullormut oqaluuserisassap naleqqunnerpaamik qanoq iliorluni oqaluuserineqarsinnaaneranik naliliinissaannut mattussisuugami. Tamatumunnga taarsiullugu suleriaatsikkut aalajangersaavigisassanngortittariaqarpoq piffissaliussatut aalajangersarneqartut pisuni aalajangersimasuni, matumani pisuni nukinginnartuni, saneqqunneqarsinnaanersut. Siunnersuutip nukinginnartutut isigisariaqarnera apeqqutaatinnagu Inatsisartut siunnersuutip aalajangiiffigisassanngortinnissaanut pisussaaffeqanngittuaannartussaapput, Inatsisartut naliliippata siunnersuut paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit piffissaliussatullu kissaatigineqartup iluani illorsorneqarsinnaasumik suliarineqarsinnaanngitsoq.

§ 14 pillugu

Aalajangersakkap taassuma manna tikillugu § 22, imm. 1-iusoq assigaa, aalajangersarlugulu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit atuuussinnaassuseqartumik akuerineqarsinnaassagunik pingasoriarlutik suliarineqartassasut. Periaatsip taassuma inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik malittarisassat inaarutaasumik aalajangiivigineqannginnerminni sukumiisumik naliliivigineqartarnissaannik pisariaqartitsineq aaqqiivigissavaa. Oqaluuserinninnerit aallaavittut inissinneqassapput ataatsimiititaliami sukumiisumik suliarinninnissaq periarfissalerlugu. Pingaartumilli nukinginnartunik oqaluuserinninnerit imminnut malittuinnarmik inissinnissaannut

periaatsimi atuuttumi periarfissaqarpoq, periaaseq taanna pisumi pineqartumi illorsorneqarsinnaasorinarpat.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu ullormut oqaluuserisassani immikkoortoq Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit isigineqarsinnaassaguni inatsisitut ilusilerneqarsimassaaq, taamaalilluni taanna ilusini imarisani lu malillugit inatsiseqartitsinertut qilersuisuusutut atortussanngortinnejarsinnaaqquullugu. Kalaallit Nunaanni Inatsisartut inatsisaat qanoq iluseqarnissaannik erseqqinnerusumik piumasaqaatit, Inatsisartut suleriaasianni aalajangersarnejarsimannngikkunik aalajangersimasumik inatsisilioriaatsimi periaaseq malissinnaavaat. Inatsisip qanoq iluseqarnissaanik piumasaqaat manna tikillugu § 22, imm. 1-im oqaaseqatigiit aappaannik ingerlatitseqqinneruvoq.

§ 15 pillugu

Aalajangersakkap taassuma manna tikillugu § 23, imm. 1-im oqaaseqatigiit aappaat oqaasertamikkut allanngortitaasut assigaat. Periaaseq atuttoq eqqarsaatigalugu imarisaatigut allanngortitsinissaq siunertaasimanngilaq. Naalakkersuisut pisussaapput ukumi aggersumi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut inatsisip oqaasertaani ulloq akuersiffissatut kingullerpaatut taaneqartoq sioqqulluarlugu saqqummiunnissaanut, Naalakkersuisullu tamatumunnga atatillugu nalunaarutiginninnissamut piffissaliussanit Inatsisartut ataatsimut aalajangersarumaagaannit imaluunniit aningaasanut inatsisissatut siunnersuutit eqqarsaatigalugit immikkut aalajangersagaanit qilersugaapput.

Piffissaliussap taassuma Naalakkersuisut kommunillu inatsisip piviusun-ngortinnejarnernanut, missingersuusiornermut il.il. atatillugu aningaasanut inatsimmik sillimanissaannut periarfissippai. Piffissaliussaq eqqortinnejarsinnaanngippat tamanna taamaalilluni arlalitsigut sulinermi ajornartorsiutissaqalersitsissaaq. Pisumili taamaattumi piffissaliussaq ilassutitut aningaasaliissutaagallartumik akuerinninnikkut eqqortinnejarsinnaavoq, taassumalu Naalakkersuisut piginnaatippai akileraarutinik inatsisikkut aalajangersagaanik akiliisitsiniarnissaannut Namminersorlutillu Oqartussat isertitaannik allanik isertitaqarnissaannut kiisalu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiisa suliffeqarfiutaasalu attannissaannut ingerlateqqinnissaannullu ingerlatsinermut kiisalu suliniutit inatsit, aningaasaliissutit pillugit inatsit imaluunniit aningaasaliissutaareersut allat tunngavigalugit aallartisarnejarsimasut aningaasartutiginnissaannut.

§§-it 16 aamma 17 pillugit

Aalajangersakkat taakku manna tikillugu §§-inik 16-imik aamma 16a-mik ingerlatitseqqinnerupput, tak. Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 20. november 2006-imeersoq pillugu oqaaseqaatit. Allannguutitut kingullertut oqaasertaliussat "Inatsisartullu ileqqusumik kingullermeerlutik ataatsimiinneranni aningaasat ukiuanni pineqartumi" ukumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi tulliuttumi Inatsisartut ileqqusumik siullermeerlutik ataatsimiinneranni"-mut allanngortinnejarpuit.

§§-it 18 aamma 19 pillugit

Aalajangersakkat taakku manna tikillugu §§-inik 17-imik aamma 17a-mik allannguuteqartinnagit ingerlatitseqqinnerusuupput, tak. Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 20. november 2006-meersoq pillugu oqaaseqaatit.

§ 20 pillugu

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu aalajangersagaq inatsiseqartitsinermut atuutereersumut inatsisartoqarnermilu periaatsimut naapertulluinnarpooq, tassami pineqartoq tassaanerummat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassanik toqqakkanik issuaaneq. Naliliisoqarpoq malittarisassat toqqarneqartut taakku qitiusut, imatut paasillugu taakku Ombudsmandip Inatsisartunut ataneqartillugu suliassaanik tunngaviusumik nassuiaasuusut. Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaatigut malittarisassat taakku ilanngunnerisigut erseqqissarneqarpoq Ombudsmandeqarfuiup sulinera Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut qullerpaat sulinerannut attuumassuteqarluinnartoq.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit Ombudmandi pillugu inatsimmi § 1-ip assigaat, tassanilu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut Inatsisartunut qinersinerup kingornatigut atorfifulluunniit inuttaarunnerani Ombudsmandimik qinersisassasut, taassumalu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerat kiisalu kommunit ingerlatsinerat Inatsisartut sinnerlugit malinnaavigissagai.

Aalajangersakkami tessani oqaaseqatigiit aappaasa Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 3, imm. 1 assigaat. Ombudsmandip Inatsisartunut, Naalakkersuisunut kommunalbestyrelsinulluunniit ilaasortaannginnissaanik piumasaqaatip manna erseqqissarpaa, tassalu Ombudsmandip atorfik naalakkersuinermik suliaqarfiunngitsoq isumagigaa, taassumalu suliassaasa inatsisilerinermi suliatigut isummat kisiisa tunngavigalugit naammassineqarnissaat naatsorsuutigineqartoq, soorlu assersuutigalugu eqqartuussivinni ilisimaneqartutut.

Piumasaqaatigineqarpoq Ombudsmandi inatsisilerituutut ilisimatusarfimmi ilinniarsimasuussasoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 3, imm. 2.

Imm. 2-p Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 2 oqaasertaasigut assigilluinnarpaa. Aalajangersakkut tassuna erseqqissarneqarpoq Ombudsmandip atorfegarnera Inatsisartut tatiginninnerannik tunngaveqartoq, taamaalilluni Ombudsmandi sukkulluunniit soraarsinneqarsinnaalluni tatiginninnginnermit allaasumik tunngavilersueqqinngikkaluarluni. Tatiginninnginnej piissutigalugu soraarsitsinerup tamatigut nassatarissavaa atorfekartitaasup pisussaaffimminit ingerlaannartumik peersinneqarnera.

Imm. 3-mi oqaaseqatigiit siullit aalajangersakkatut nutajupput, erseqqissarlugulu Ombudsmandi Inatsisartunik suleqateqarnermi ilaasoq, pingaartumik qulequutanik Inatsisartunut soqutiginaateqartunik ingerlaavartumik nalunaarutiginnitarnermigut nalunaaruteqartarnermigullu. Aalajangersakkut tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqarpoq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat inatsit tunngavigalugu ataatsimiititaliatut

pilersinneqarsimasoq ataatsimiititaliatut Ombudsmandip Inatsit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamut ingerlaavartumik nalunaarutiginninnerisa nalunaarutaasalu qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinerik suliassaqartutut tamatumunngalu atatillugu ataatsimiititaliatut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasunik suliassaqartutut isigineqartoq. Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq inatsit tunngavigalugu pilersinneqartutut manna tikillugu isigineqarsimanngikkaluarpoq, Ombudsmandeqarfifulli pilersinneqarnerata kingornatigut assigiinngitsunik atserneqartarluni Ombudsmandeqarfifup suliassaqarfianut ataatsimiititaliatut sulismalluni. Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap Ombudsmandip sulineranik ingerlaavartumik malinnaaffiginnittussaatitaanerani Ombudsmandeqarfifup ingerlanneqarneranut, tassa imaappoq Ombudsmandeqarfimm aqtsinermut, sulisoqarnermut aningaasaqarnermullu tunngasunut, nakkutilliinikkut akisussaaneq ilaangilaq. Ukiulli aningaasaliiffiusup ingerlanerani siumut naatsorsuutigeriigaanngitsumik siunertanut aningaasaliissut nutaat aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsinermi Ombudsmandeqarfik Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliap ataaniippoq, tak. § 16, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 3-mi oqaaseqatigiit aappaasa Ombudsmandi pillugu inatsimmi atuuttumi § 10. imm. 2 assigaat. Ukiomoortumik nalunaarut Ombudsmandip sulineranik ukiumilu nalunaarusiuunneqartumi paasisaanik pingaardnerpaanik ataqatigiissumik takutitsisuussaaq. Nalunaarutip taassuma Inatsisartut Ombudsmandip sulinera naatsorsuutigineqartunut naapertuunnersoq akuttungitsumik naliliisarnissaannut periarfissippai. Nalunnaarut tamanut saqqummiunneqaruni ingerlatsiviup sulineranik ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi ajornartorsiutinik innuttaasunut aammattaaq paassisutissiisuussaaq. Ukiomoortumik nalunaarut malittarisassat massakkut atuuttut malillugit Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1-im oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit tamanut saqqummiunneqartassaaq.

Imm. 4-p inatsisiliortut Inatsisartut inatsisaat aqqutigalugu pisussaaffilerpai pissutsit Ombudsmandimut tunngasut erseqqinnerusut aalajangersaavginissaannut, Ombudsmandip sulineranut killissaliussat erseqqissut qilersuisuusullu qulakkeerneqarnissaat siunertalarugu. Piumasaqaat taanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 3. december 2009-meersukkut ullumi eqqortinneqareeropoq, tassanilu ilaatigut pineqarlutik Ombudsmandip akisussaaffeqarfia, piginnaatitaanerit erseqqissut, nalunaarutiginninnissamut nalunaaruteqarnissamullu pisussaaffit, innuttaasut naammagittaalliuutaannik suliariinnneq kiisalu atorfinititsinermi soraarnermilu atugassarititaasut aalajangersimasut. Pissutsit qilersuisuussagunik inatsimmik tunngaveqarnissamik piumasaqaateqarfiunngitsut Inatsisartut inatsisaat aqqutigalugu aalajangersaanermit allaasumik aalajangersarneqarsinnaapput, assersuutigalugu Inatsisartut naalakkiutaasigut, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 imaluunniit illua'tungeriit isumaqtigiissutaasigut. Ombuds-mandi tamatuma saniatigut Naalakkersuisut ataanni suliffeqarfinnut ingerlatsineq pillugu isumaqtigiissuteqarsinnaavoq, assersuutigalugu Ombudsmandeqarfifup suliassaqarfiani illuutinik akissarsianillu aqtsineq pillugu.

§ 21 pillugu

Aalajangersakkap Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaat pillugit § 18-iusimasoq taarserpaa. Aalajangersakkap Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi kapitali 4

tunngavigalugu ataatsimiititaliap suliarisai malippai. Tamatuma saniatigut siunnersuutip kinguneraa Folketingimi kalaallit ilaasortaatitaat marluusut Inatsisartut inatsisaat aqqutigalugu ataatsimiititaliamik aalajangersimasumik peqataasartussatut toqqarneqartarunnaernerat. Tamanna pivoq Siulittaasoqarfip UKA 2003/143-mi isumaliutissiissutaani (Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut) kaammattusoqarneratigut kiisalu inatsiseqartitsinikkut nalornissutaasimammat Folketingimut ilaasortat Inatsisartut inatsisaatigut Inatsisartut ataatsimiititaliaanni peqataatinneqarnissaannik pisussaaffilerneqassanersut. Taamaattorli Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap sulinermini peqataasunik avataaneersunik peqataatisisinssaminut suli periarfissaqarpoq, tassunga ilanngullugit peqataasussat suliassamik suliaqarnissamik piareersimasut. Tamanna pillugu malittarisassat erseqqinnerusut suleriaatsimi aalajangersarneqarput, ataatsimiititaliap suleriaasia ilanngullugu.

Aalajangersakkap imm. 1-ani Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap suliassai oqaatigineqarput, tassunga ilanngullugit Naalakkersuisunik suleqateqarneq. Imm. 2-mi paasissutissat isertuussassat ataatsimiititaliamut apuunneqartut pillugit nipangiussisussaatitaaneq pineqarpoq.

Imm. 1-imi, oqaaseqatigiit siullermi paasissutissat Naalakkersuisunit tiguneqartut ataatsimiititaliamit suliarineqartarnerat pineqarput, ilisimatitsissut ingerlaavartumik, akuttoqatigiissumik imaluunniit pissuteqartumik tunniunneqaraluarpalluunniit kiisalu ilisimatitsissut oqaatsitigut allakkatigulluunniit tunniunneqaraluarpalluunniit.

Nunanut allanut politikeqarnermi Naalakkersuisut akisussaassuseqarnerat namminersorneq pillugu inatsimmi kapitali 4-mi oqaaseqaatinik ilaqtinnejartumi massakkut allassimavoq, Naalakkersuisullu nunanut allanut politikeqarnermikkut ingerlatsinertik naalakkersuinikkut tamatigoortumik tunngaveqarlutik Inatsisartunullu tamatigoortumik akisussaassuseqarlutik ingerlappaat. Akisussaanermut tassunga peqatigitillugu Naalakkersuisut Inatsisartunut nassuaatinik ilisimatitsissutinillu tunniussaqartarput, soorlu Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliamut, pingarnermik makkuninnga imaqartunik:

- 1) Inatsisit inuiannut tamanut tunngasut pillugit isumaqatigiissutini Kalaallit Nunaannut atuuttussani isumaqatigiinniarnernut Naalakkersuisut peqataaffigisaanni.
- 2) Suliat aalajangiinerillu nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngassuteqarlutik pingaaruteqartut allat, assersuutigalugu nunanik allanik politikkut isumaqatigiissutit.
- 3) Pisut nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngasut allat Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartut.
- 4) Nunanut allanut sillimaniarnermullu pissutsit Kalaallit Nunaannut tunngassuteqartut danskit naalakkersuisuisa Folketingets Udenrigspolitiske Nævn-imut nalunaarutigisassai.

Nr. 1-imi inatsisit inuiannut tamanut tunngasut pillugit isumaqatigiinniarnerit erseqqissarneqartut isumaqatiginniarnerit namminersorneq pillugu inatsimmi kapitali 4-mi killiliussat iluannittut pineqarput, tassa imaappoq ilaatigut isumaqatiginniarnerit Naalakkersuisut isumaqatiginniarnissamut piginnaatitaaffii ilaatigullu isumaqatiginniarnerit danskit naalakkersuisuisa piginnaatitaaffii aammalu Naalakkersuisut peqataaffigisai. Naalakkersuisut isumaqatiginniarnerit ingerlannissaat sioqqullugit Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu

Ataatsimiititaliaq ilisimatittassavaa. Isumaqtiginninniarerit erseqqissumik paasineqarsinnaassapput aammalu Nunanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut aalajangigaannut ilisimasaqarnissaa, aamma isumaqtiginninniarnissat pisussat sioqqullugit aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat isumaqtiginninniarermi inissisimancerisa aalajangernissaannut iluaqutaasinnaappata.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaasa imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit taperseraat. Aalajangersakkap inatsiseqarnikkut pingaaruteqarnera siullertut ersersitsisuovoq imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit ataatsimiititaliap sulinissaanut iliuuseqarnissamulluunniit periarfissaanut tamakkiisumik takutitsisutut paasineqassanngimmata.

Imm. 2-mi pineqarpoq paassisutissanik isertuussanik ataatsimiititaliap nipangiussisussaatitaanera. Aalajangersagaq ataasiakkaanik erseqqissarneqarluni § 18, imm. 4-mut atuuttumut naapertuuppoq.

Allagaatit paassisutissallu arlalippassuit Naalakkersuisut taamaalillunilu aamma ilaatigut danskit naalakkersuisuisa Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigisartagaat isertuussaapput. Ilaatigut danskit naalakkersuisuinut isumaqtigiissutaavoq danskit naalakkersuisuisa Folketingets Udenrigspolitiske Nævn-imut ilisimatitsissutai Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartut Naalakkersuisunut ingerlatinneqartassasut, taamaaliornikkut sapinngisamik peqatigisaanik Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq ilisimatinneqassamat.

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap ataatsimiititaliap sulinerani peqataasunik avataaneersunik akuersissuteqarnermini isertuussisussaanerup ataqqineqarnissaa ataatsimiititaliap qulakeertariaqarpaa. Peqataasunik avataaneersunik peqataatitsisarnermut maleruagassat Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap suleriaasiani aalajangersarneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Paassisutissanut pigineqalersunut atatillugu nipangiussisussaanermut ataatsimiititaliap ilaasortaanut ataatsimiititaliap siulittaasuata pisussaaffilernissaa eqqarsaatigalugu pisussaaffiup taassuma atorneqartarnissaa pisuni ataatsimiititaliap ilaasortaasa paassisutissanik Naalakkersuisut danskillu naalakkersuisui avaqqullugit pigilersimasaannut eqqarsaatigineqarpoq, assersuutigalugu nunanit allaneersunik imaluunniit nunanit tamalaaneersunik ataatsimeeqateqarnerni. Akerlianik Naalakkersuisut imaluunniit danskit naalakkersuisui isumaat malillugu paassisutissat isertuussassatut nalilerpatigik ataatsimiititaliap siulittaasuata tamanna atorunnaarsissinnaanngilaa. Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq pisussaaffik aatsaat tunniunneqarsinnaassasoq suliat tunngavigalugit tamanna pisariaqartinneqarpat, taamaalilluni aalajangersagaq immini tunngavigineqarsinnaassanngimmat ataatsimiititaliap ilaasortaasa naalakkersuinikkut isumaat aallaavigalugit killiligaanatik oqaaseqarsinnaanerannut ataatsimiititaliap siulittaasuata sukkulluunniit akuleruttarnissaanut. Suleriaatsimi ataatsimiititaliallu suleriaasiani tamanna malittarisassaliorneqarpoq.

§ 22 *pillugu*

Imm. 1-ip manna tikillugu § 5, imm. 1-iusoq ingerlateqqippaa. Naalakkersuisunik qinersineq Inatsisartunut qinersisoqarnerit kingorna tamatigut pisassaaq, tassa imaappoq inissitsiteriniarluni

ataatsimiinnerup aallartinnerani. Inatsisartut tamatuma saniatigut Naalakkersuisunik nutaanik piffissani allani qinersisinnaapput, imatut paasillugu Naalakkersuisunik nutaanik nutaamik siulittaasoqartunik, tak. imm. 2, assersuutigalugu Inatsisartuni amerlanerussuteqarnermut tunngasut allannguuteqarnerisa kingunerisaattut. Taamatuttaaq Naalakkersuisut Siulittasuata, pisup imm. 3-mi taaneqartup aamma avataatigut, Naalakkersuisunut ilaasortassat nutaat qanoq ilisukkulluunniit qinigassatut Inatsisartunut akuerineqartussangorlugit inassuteqaatigisinnaavai.

Naalakkersuisunik qinersineq Inatsisartunut ileqquusumik qinigaaffimmut tamarmut atuuppoq, imaluunniit piffissaanngitsukkut qinersinissamik nalunaaruteqarnissap tungaanut. Piffissami nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarfiusumit, tak. § 26, Naalakkersuisut nutaaat qinigaanissaasa tungaanut Naalakkersuisut tunuartussat Naalakkersuisuugallartutut § 29-mi malittarisassaq tunngavigalugu atuutissapput.

Imm. 2-p manna tikillugu § 3, imm. 2-jusoq ingerlateqqippaa. Naalakkersuisut Siulittaasuattut qinigassanngortittut Inatsisartunut qinigaasimasuussapput. Tamatumunnga atatillugu siulittaasutut qinigassanngortittup Inatsisartunut ilaasortamut allamut sinniussussatut ataatsimiigiaqquneqarsimanera apeqqutaanngilaq. Naalakkersuisunut ilaasortaannaat Inatsisartunut ilaasortaanissaat piumasaqataanngilaq, qinigaasinnaassuseqarnermulli piumasaqaatit eqqortissimassallugit, matumanit Inatsisartunut ilaasortaanissamut piukkunnaateqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tak. imm. 4. Naalakkersuisut Siulittaasuannik qinersineq Naalakkersuisunut ilaasortanik allanik qinersinermut peqatigitillugu pisarpoq. Taamaattorli siulittaasumik kiisalu ilaasortanik qinersinerit Inatsisartut inissitsiterniarlutik ataatsimiinneranni immikkoortutut avissaarsimasutut marluttut inissinneqassallutik.

Imm. 3-mi oqaaseqatigiit siullit manna tikillugu § 3, imm. 3-mik ingerlatitseqqinnerupput, aaqqiivigneqarlutik. Naalakkersuisut siulittaasuata ilaasortassanik ikinnerpaamik amerlanerpaamilluunniit qassnik qinigassatut inassuteqaateqarnissaa aalajangersarneqanngilaq. Naalakkersuisulli Siulittaasuata ilaasortat amerlanerussutissaannik, tassa imaappoq marlunnik inassuteqaateqanngitsoorsinnaatitaanngilaq. Naalakkersuisunut ilaasortat ataatsimoortillugit allattuiffimmi ataatsimi aqqisigut taasatut inassuteqaatigineqassapput.

Inassuteqaateqarnermi suliassaqarfinnik agguataarinerup paassisutissiissutigineqarnissaa inatsiseqartitsinikkut piumasaqataanngilaq, taamaattumillu aalajangersagaq taanna Inatsisartut naalakkersuisoqarfinnik agguataarineq pillugu Naalakkersuisut Siulittaasuata § 23, imm. 1 tunngavigalugu pisinnaatitaaneranut assingusumik pisinnaatitaaneranut takussutissaanani.

Imm. 3-mi oqaaseqatigiit aappaasa manna tikillugu § 3, imm. 4-soq ingerlateqqippaa, tassanilu Naalakkersuisunut ilaasortassatut inassuteqaatigineqartut ataasiakkaarlugit ataatsimoortukkuutaarlugilluunniit taassisutigineqarsinnaanerat mattullugu. Inassuteqaat Inatsisartut allanngortissinnaanngilaat, aamma ilassuteqaateqarsinnaanatik.

Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortat sinneri pillugit inassuteqaataa Inatsisartut malinngikkaluarpassuk tamatuma Naalakkersuisut siulittaasuata nammineq inissisimanera allanngortissinnaanngila, pisorlu tatiginninnginnermik takutitsinermut

assersuunneqarsinnaanani. Taamaalisoqarpat Naalakkersuisut Siulittaasuat Inatsisartunut nutaamik inassuteqaateqassaaq, pisariaqarpat katitigaanermigut allanngortitamik, imaluunniit soraarniuteqarluni imaluunniit Inatsisartunut immikkut ittumik qinersisoqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisisaattut siunnersummik saqqummiussilluni. Naalakkersuisunik sulisinnaassuseqartunik imm. 3 tunngavigalugu qinersisoqarnissaata tungaanut Naalakkersuisut Siulittaasuata piginnaatitaanerit Naalakkersuisuugallartunit isumagineqartussaagaluit § 29-imi oqaaseqatigiit aappaanni tunngavik tunngavigalugu isumagissavai. Piffissami akunnermiliuttumi Naalakkersuisut Siulittaasuata suli atorfimmi pisussaaffittut Naalakkersuisunut ilaasortassat Inatsisartunit qinerneqartussatut aqqisigut taallugit inassuteqaat sularissavaa.

Imm. 4 manna tikillugu § 7-imik ingerlatitseqqinneruvoq, taamaattorli qinigaasimanerup misilinneqarnera Qinigaasinnaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiitaliamit sularineqartussanngorlugu erseqqivissumik innersuussutiginagu. Tamannali pillugu manna tikillugu periaatsip ingerlaqqinnissaa naatsorsutigineqarpoq, Naalakkersuisullu Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortanik qinersinissaq pillugu inassuteqaataa eqqarsaatigalugu ataatsimiitaliap sulinerata utaqeqnernissaa Inatsisartut toqqarsinnaavaat. Qinigaasinnaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiitaliap piffissami kingusinnerusumi Inatsisartut aamma nalunaarfigisinnaavai Naalakkersuisunut ilaasortap qinikkatut atuussinnaanini pisut nutaat pissutigalugit annaasimaga. Inatsisartut Naalakkersuisunut ilaasortaq pineqartoq soraarsinnejassanersoq pillugu apeqqut tamatuma kingornatigut isummerfigissavaat, imaluunniit Naalakkersuisut Siulittaasuat tassaappat qinikkatut atuussinnaanermik annaasaqartoq Naalakkersuisunik nutaanik qinersisoqassasoq aalajangiillutik.

Imm. 5-ikkut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortatut atorfik - taamatuttaarlu Inatsisartunut ilaasortatut atorfik, tak. § 4, imm. 1 – inuiaqatigiinnit toqqagaanikkut suliassiissutitut pisussaaffiusoq. Tamanna manna tikillugu § 8, imm. 1-imi tunngavittut takuneqarsinnaavoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortap tunuarumalluni sulinngiffeqarallarumalluniluunniit qinnuteqaataa akuerineqassanersoq Inatsisartut aalajangissagaat.

Imm. 6-ip manna tikillugu § 4, imm. 2-jusoq ingerlateqqippaa. Inatsimmi malittarisassat pineqartut Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 6-ikkut, 13. maj 1993-imeersukkut aalajangersarneqarput. "Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat"-nik oqarnermi Naalakkersuisut siulittaasuata kiisalu Naalakkersuisunut ilaasortat sinnerisa atorfimminnik ingerlatsinerminkut atatillugu iliuutsiminkut iliuuserinngitsuukkaminnullu inatsiseqartitsinikkut akisussaatinneqartarnerat pineqarpoq. Tassani Naalakkersuisunut ilaasortat ingerlatsivimmur pisortatut qullerpaatut Naalakkersuisunullu ilaasortatut pisusilorsornerat atorfimmullu atatillugu pisussaaffii, soorlu Inatsisartut eqqarsaatigalugit paassisutissiisussaatitaanerat, ilaatinneqarput.

Inatsiseqartitsinikkut akisussaasuunermi pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinikkut inuillu ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinikkut akisussaasuneq ilaatinneqarput, taamaalillutik akisussaasutitsisoqassappat piumasaqaatit (pinerluttulerineq pillugu inatsimmi pisunut nalinginnaasunut tunngasut), pinerluutigisimasap imarisai (pinerluttulerineq pillugu inatsimmi immikkut ittunut tunngasut), eqqartuussivikkoortitsinermut atatillugu apeqqutit assersuutigalugulu

akisussaaffiliisuusumik pissusilersornermi taarsiissuteqarnissamut piumasaqaatit pillugit malittarisassat aalajangersarneqarsinnaallutik. Apeqquuit taakku Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavagineqarnerat eqqartuussiveqarnermut pinerluttulerinerlu pillugu nalinginnaasumik inatsiseqartitsinerup suli naalagaaffimmi oqartussaasuniikkallarnerat ataqqillugu pissaaq.

Apeqqu tip tamatuma Inatsisartut inatsisaatigut immikkut aalajangersaagivineqarnissaanut tunuliaquaasoq tassaavoq atorfimmi pisussaaffiit Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuinikkut aqutsisut qullersaasa pisussaaffigisaasa malinneqarnerisa pinerluttulerineq pillugu nalinginnaasumik inatsiseqartitsinikkut tamakkiisumik atortinnejqarsinnaannginnerannik isumaqarpoq. Akisussaassuuttsisarneq pillugu malittarisassat immikkut ittut taamaallaat Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersarneqarsinnaapput, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 61-imi oqaaseqatigiit siullit, tassanilu aalajangersarneqarput eqqartuussisut pissaanermik atortitsinerat taamaallaat inatsisikkut aaqqinnejqarsinnaasoq

Aalajangersakkami tassani pissusilersornerup suup akisussaasuulersitsisutut isigineqarsinnaaneranik, suliamik akisussaasuuttsinermut tunngasumik kia aallarniisussaaneranik imaluunniit suliap suliarinniffimmi sumi suliarineqassaneranik aalajangiivigneqassaneranillu apeqquuit isummerfigineqanngillat, taamaallutik apeqquuit taakku inatsisikkut immikkut ittukkut aalajangersaavagineqartariaqarlutik, tak. Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat.

Inatsiseqartitsinikkut akisussaasuuneq pineqarmat aalajangiineq eqqartuussivinni nalinginnaasuni pissaaq. Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq suliat taakku Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut suliani siullertut aalajangiisussamut suliassanngortinnejqartassasut. Assersuutigaluguli Naalakkersuisunut ilaasortat pillugit suliani eqqartuussinermi eqqartuussiviup katitigaanera pillugu aalajangersakkanik immikkut ittunik aalajangersaanissamut akornutissaqanngilaq, Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivinnut tunngasut pillugit inatsisiliornissamut pisinnaatitaaneq tigoreerlugu tamanna kissaatigippassuk.

Inatsisilerineq pillugu atuakkiani allaaserisanilu suliat Naalagaaffiup Eqqartuussiviata ataani suliarineqartut eqqartuussivinni nalinginnaasuni aamma suliarineqarsinnaanersut assortuussutigineqartarpoq. Inatsisartunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassani tunngavigineqarpoq malittarisassat taakku pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanut tulliullutik atuuttut, tamannalu naalagaaffiup inatsisaasa Namminersorlutik Oqartussat inatsisaannut sanilliullutik salliusussaanerisa pissusissamisoortumik kingunerisaatut isigisariaqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu malittarisassat malillugit aatsaat suliassanngortitsisoqarsinnaavoq pisoq pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangersakkani nalinginnaasuni pineqartunut tamakkiisumik ilaatinnejqartutut isigineqarsinnaanngippat, assersuutigalugu pissusilersornerup aalajangersimasup taamaallaat Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu malittarisassani immikkut ittuni pineqaatissiissutigisassanngortinnejqarsimanera pissutigalugu.

§ 23 *pillugu*

Imm. 1-ip manna tikillugu § 4, imm. 3-soq ingerlateqqippaa, oqaasertaasigut allan-ngortillugu imarisali taannaatillugu. Naalakkersuisuni suliassaqarfiiit qanoq agguataarneqarnissaannik apeqqutit Naalakkersuisut Siulittaasuata sukkulluunniit nammineerluni aalajangiiffigisinnaavai. Naalakkersuisut Siulittaasuata kisimiilluni pisinnaatitaaffia pineqarpoq. Taamaalilluni Naalakkersuisut Siulittaasuatu suliassaqarfinnik agguataarinermut aalajangersimasumut inatsiseqartitsinikkut aalajangersaaffigineqarsinnaanngilaq, aamma Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkatigut.

Naalakkersuisut Siulittaasuata suliassaqarfiiit imminut suliassaqarfingortissinnaavai, aalajangersinnaallugulu Naalakkersuisunut ilaasortaq suliassaqarfefeqassangitsoq. Naalakkersuisulli Siulittaasuata suliassaqarfiiit il.il. inunnut Naalakkersuisut avataanniittunut tunniussinnaanngilai, tassami taamaaliorneq Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 1-imik kiisalu inatsisartoqarnermi akuersaartumik tunngaveqarnermik unioqqutitsinerusussaammat.

Naalakkersuisut suliassaat siusinnerusukkut sanilliullutik allannguuteqarniaviangillat, taakkunani lu aqutsinikkut sulineq soorlu ingerlatsivimmut qullersaasutut aqutsineq aamma naalakkersuinikkut sulineq Inatsisartut il.il. eqqarsaatigalugit atorfimmi pisussaaffinnik nassataqartoq.

Naalakkersuisut iluanni aalajangiiniarnermik ingerlatsineq manna tikillugu Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavigineqanngilaq. Taamaalilluni aalajangiinerit aalajangersimasut taasinikkut pisarnissaat piumasaqaataanngilaq, taasinikkullu aalajangiisoqassagaluarpat Naalakkersuisut siulittaasuatu Naalakkersuisunulluunniit ilaasortat taasinerup qanoq inerneqarneranut inatsiseqartitsinikkut qilersugaanatik. Taamaattumik aalajangiinissamut pisinnaatitaanerit manna tikillugu pisarnertut Naalakkersuisut siulittaasuannut imaluunniit Naalakkersuisut immikkut ataatsimiitaliaannut imaaliallaannaq isumagisassanngortinneqarsinnaapput, tamatumali Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat namminneq suliassaqarfistik pillugit aalajangiinernik kiisalu Naalakkersuisuni sulianik allanik malinnaaviginissaannut pisussaaffianngilai.

Imm. 2 aalajangersakkatut nutaajuvoq, Naalakkersuisulli Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortamik taassuma Naalakkersuisunit sulineranit tunuartitsisinnaanera periarfissaqalersillugu. Taamatut tunuartitsinerup kinguneraa pisussaatitaaffiit pisussaaffiillu Naalakkersuisunut ilaasortatut sulinermut atasut ingerlaannartumik atorunnaarsinneqarnerat, ilaasortap Inatsisartunit tunuartinneqarnerani pisutut. Suliassaqarfiiit inuttaaruttut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortanut sinneruttunut agguataassavai, tassami Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortamik nutaamik nammineerluni toqqaanissaminut periarfissaqanngimmat, tak. § 22, imm. 1. Taamaammat Naalakkersuisunut ilaasortaq pineqartoq Naalakkersuisuni sulinermit tunuassaaq, aningaasarsiaqartitsinerlu pillugu inatsimmi Naalakkersuisunut malittarisassat sukkulluunniit atuuttut tunngavigalugit ilaasortaajunnaarnersianut nuussalluni.

Tunuartitsineq ilaasortap nammineq kissaatigisaa tunngavigalugu pisinnaavoq, tunuartitsisoqassappalli ilaasortaq pineqartoq tamatuminnga qinnuteqarsimassasoq akuersaarsimassasorluunniit piumasaqaataanngilaq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata manna tikillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu Naalakkersuisunut ilaasortaq suliassaqarfiiunik taamaallaat arsaarsinnaavaa, pineqartorlu Naalakkersuisunut ilaasortaaginnartutut aningaasarsiaqartinneqartarluni, Inatsisartut atorfimmit soraarsitsinissaasa tungaanut. Aaqqiissut taanna naammaginartuaannartarsimangilaq, tassami Inatsisartut piffissani aalajangersimasuinnarni katersuuttarmata, taamaalilluni Naalakkersuisunut ilaasortap tunuartinneqarnissaata kissaatigineqalerneranit soraarsitsivinnissap tungaanut qaammatit arlallit ingerlasinnaasarlutik. Naalakkersuisunut ilaasortap pineqartup piffissami akunnermiliuttumi Naalakkersuisunut ilaasortatut suliassaqarfeqanngitsutut avammut iliuuseqartarnissaa inatsiseqartitsinikkut akornuserneqarsinnaagunangilaq.

Manna tikillugu § 8, imm. 1-iusukkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartunut ilaasortap soraarniuteqarnera akuerineqarsinnaanersoq Inatsisartut aalajangissagaat. Aalaja-ngersagaq taanna § 24, imm. 2-kkut ingerlateqqinnejqarpoq, periaatsitut katersunnerit nalaanni atorneqartartussatut naatsorsuullugu.

Naalakkersuisunut ilaasortap Naalakkesuisuni sulinermit piffissaanngikkallartillugu tunuarumasup kissaatigisani Naalakkersuisut Siulittaasuannut siullermik nalunaarutigissavaa, tamannalumi manna tikillugu sulinermi periaatsitut pissusissamisoortutut aamma atorneqarsimalluni. Siulittaasup taamatut kissaateqarneq naalakkersuinikkunaanngitsoq aammali inatsiseqartitsinikkut tunuartitsinermik Inatsisartunut nalunaaruteqarnerinnarmigut siunissami akuerisinnaajunnaassavaa. Ilasortaq soraarniuteqarluni Inatsisartut Siulittaasoqarfianut saaffiginnippat saaffiginnissut taassuma pingaartumik ataatsimiinnerit avataanni Naalakkersuisut siulittaasuannut innersuussutigisinnaavaa, soraarniuteqarneq taanna taassuma qaqtigooraluartumik itigartitsissutigereersimangippagu.

Naalakkersuisuni sinneruttut ilaneqarnissaat Naalakkersuisut siulittaasuata kissaatigippagu tamanna Naalakkersuisunut ilaasortamik qinersisoqarnissaanik Inatsisartunut nutaamik inassuteqaateqarnikkut pisinnaavoq. Taamaaliortoqarpat inassuteqaat § 22, imm. 3-mi piumasaqaatigineqartutut ilaasortat ataatsimut allattorsimaffiannik imaqtinnejqassaaq, naak Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisut allannguuteqanngitsut ilaneqarnissaat kisiat kissaatigigaluaraa.

"Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartunut nalunaaruteqarnermigut"-mik oqaasertaliinerup nassataraa Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortamik soraarsitsinissaq toqqaruniuk aalajangiinerminik Inatsisartunut ingerlaannartumik nalunaarutiginnittussaanera. Soraarsitsineq piffissamit nalunaaruteqarnerup Inatsisartunut atuuffianit aallaavittut atuutilersarpoq, piffissaq kingusinnerusoq atuutissasoq erseqqivissumik oqaatigineqarsimangippat. Naalakkersuisunut ilaasortap aningaasarsiaasa tunniunneqartarerat aningaasarsiaqartitsineq pillugu malittarisassat sukkulluunniit atuuttut tunngavigalugit unitsinnejqassaaq.

Oqaaseqatigiit aappaanni oqaatigineqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortap Naalakkersuisut Siulittaasuannit soraarsinnejqarnissaa Inatsisartut tapersinngissinnaagaat. Itigartitsineq taamaattoq soraarsitsinerup allanngortinneqarneratut sunniuteqarpoq, taamaalilluni Naalakkersuisunut ilaasortaq Naalakkersuisunut ilaasortatut suliassaqarfeqanngitsutut iverteqqinnejqassalluni, piffissaq

soraarsitsivusoq aallarnerfigalugu atuutilersumik. Malittarisassap taassuma matuminnga siunertaqarerup aalajangiusimaneqarnissaa siunertaraa, tassalu Naalakkersuisut katitigaanerat Inatsisartuni Naalakkersuisunut ilaasortap qinigaaneranut tunngaviusumi naalakkersuinikkut sammivik unioqqutillugu allanngortinneqarsinnaassanngitsoq. Inatsisartut tunuartitsinissamik itigartitsinerat Naalakkersuisut Siulittaasuannik tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnertut immini isigineqarsinnaanngilaq. Naalakkersuisunut ilaasortaq nammineq kissaatigisani Naalakkersuisulluunniit Siulittaasuata kissaatigisaa malillugu soraarsinnejarpal, matumani tunuartitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ilaasortaq pineqartoq eqqarsaatigalugu tatiginninnginnermik takutitsineq aamma tamatumani pineqanngilaq. Inatsisartuttaaq Naalakkersuisunut ilaasortamut soraarsitaasumut tatiginninnginnermik § 27, imm. 1 tunngavigalugu takutitsinissaminut mattunneqarsimasutut isigineqartariaqarput, tamatumali saniatigut Naalakkersuisut Siulittaasuannut Naalakkersuisunulluunniit tamarmiusunut isornartorsiullutik oqaaseqaateqarnissaminut tatiginninnginnermilluunniit nalunaarutiginninissaminut akornutissaqartinnejarpal.

§ 24 pillugu

Imm. 1-imi aalajangersakkap manna tikillugu § 8, imm. 3-soq taarserpaa, tassanilu aalajangersarnejarpal Inatsisartut tassaasut Naalakkersuisunut ilaasortap peqqiillorneq assigisaaluunniit annertuut pissutigalugit sulinngiffeqarallarnissamik qinnuteqaataa akuerineqarsinnaanersoq aalajangiisussat. Piginnaatitsissutip taassuma Naalakkersuisut Siulittaasuannut nuunneqarnissaa siunnersuutigineqarpal, tassami Inatsisartut qinnuteqaatinik taamaattumik katersuullutik suliarinninissaminut ataatsimiinnerit avataanni periarfissaqanngimmata. Tassani aamma ilaavoq Naalakkersuisuni sulinermit annertuumik pissuteqartumik sulinngiffeqarallarnissamik akuersinerit pisariitsuugajunnerat, Naalakkersuisullu Siulittaasuannut isumakuluutissartaqanngitsumik nuunneqarsinnaasut, Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartunut naalakkersuinikkut akisussaaffigisaanik. Kiisalu Naalakkersuisut Naalakkersuisunut ilaasortanik taakku atorfinit soraarsitsinissamut piginnaatinneqarnerat, tak. § 23, imm. 2, sulinngiffeqarallarnissamilli qinnuteqaatinik annikinnerusumik aalajangiiffisassanik aalajangiiffinginnissinnaannginnerat naapertuuttusorinannngilaq.

"Sulinngiffeqarallarneq"-mik oqarneq "soraarsitsineq"-mik oqarnermut sanilliulluni Naalakkersuisunut ilaasortap nammineq tamatuminnga qinnuteqarsimasup suliassaanit piffissami killiligaasumi tunuartitsigallarnerinnarmut tunngasuuvooq, assersuutigalugu naartuneq, ernineq meeravissiartaarnerluunniit imaluunniit nammineq isumagisassat allat kinguartinneqarsinnaanngitsut pissutigalugit. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortaq pineqartoq ilaasortamik nutaamik manna tikillugu pisarnertut nammineq taarsersinnaanngila, tassungali taarsiullugu suliassaqarfiiit § 23, imm. 1 tunngavigalugu agguataarallarnissaat aalajangissallugu.

Aalajangersakkami tessani aningaasarsiaqarluni aningaasarsiaqaraniluunniit sulinngiffeqarallarnerit immikkortisimaneqanngillat. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu il.il ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerat il.il pillugit Inatsisartut inatsisaat Naalakkersuisunut ilaasortat sulinngiffeqarallartarnerat pillugu malittarisassanik ullumikkut imaqanngillat. Inatsisartunulli

ilaasortat eqqarsaatigalugit pissutissaqarluni (pingaartumik napparsimanermi imaluunniit qanigisap toqunerani napparsimarulunneraniluunniit kiisalu Folketingip ataatsimiinnerinut peqataanermi) sulinnginneq, pissutissaqarluni sulinngiffeqarallarneq, tassa imaappoq aningaasarsiaqarluni (naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu) kiisalu aningaasarsiaqarani sulinngiffeqarallarneq immikkoortisimaneqarput. Malittarisassalli taakku Naalakkersuisunut ilaasortanut imaaliallaannaq atorneqarsinnaanngillat.

Naalakkersuisut Siulittaasuut sulinngiffeqarallartoqarnissaanik aatsaat akuersissutiginnissinnaavoq sulinngiffeqarallarnissamik kissaateqarneq annertuumik pissuteqartutut tunngavilersorneqarsimappat. Piumasaqaat taanna naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu eqqortinnejqarsimassaaq. Taamatuttaaq ilaasortap nammineq suliffeqarfutaa aningaasaqarnikkut ajornartorsiorneq pissutigalugu piffissami pineqartumi patajaallisaqqinniarneqarpat immikkut ittumik suliniuteqartariaqarnissaq immikkut pissutissatut isigineqarsinnaavoq. Ilasortarli suliffeqarfik nutaavik piorsarniarlugu sulinngiffeqarallarumalluni kissaateqarpat tamanna pissutitut annertuutut isigineqarsinnaanavianngilaq.

Sulinngiffeqarallumanermik akuersissutiginnittoqassappat ilaasortap qinnuteqarsimanissaakuersisimanissaaluunniit piumasaqaataavoq, ilaasortarli piumanngippat taamatut akuersisoqarsinnaanani. Imm. 2-p manna tikillugu § 8, imm. 1-iusoq ingerlateqqippaa, Naalakkersuisunut ilaasortat Naalakkersuisuni sulinermi tunuarumallutik kissaateqartut eqqarsaatigalugit. Aalajangersagaq taanna § 23, imm. 2-mi malittarisassamut ataneqalerpoq, tassami Naalakkersuisunut ilaasortaq piffissami Inatsisartut ataatsimiinnerisa avataaniittumi sivikitsumik piffissaqartitsilluni atorfimmimit tunuarnissaminik Naalakkersuisut siulittaasuannut qinnuteqarnissaminut periarfissaqarmat.

Naalakkersuisunut ilaasortap atorfimmimit illua'tungaannarsiortumik tunuarsinnaan-nginneranut pissutaavoq atorfiup inuiaqtiginnit toqqagaattut pisussaaffittut suliassiissutaanera, tak. § 21, imm. 5. Naalakkersuisunut ilaasortap piumanngitsup atorfimmi aalajangiusimaneqarnissaai immini siunertaqarnavianngilaq. Taamaattumik tunuarnissamik qinnuteqaat Inatsisartut akuerigajuttartussaavaat, akuersinnginnerminnili pineqartup tunngavigisaasa erseqqinnerusumik paasissutissiissutigineqarnissaat kissaatigisinnaallugu. Tunuartitsineq pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu Naalakkersuisut Siulittaasuata inassuteqaateqarnera tunngavigalugu Naalakkersuisunut nutaanik qinersinikkut pisinnaavoq, tak. § 22, imm. 3.

Naalakkersuisut Siulittaasuata nammineq Naalakkersuisulluunniit tamarmik tunuarnissaannik kissaateqarnerani pisoq eqqarsaatigalugu § 27, imm. 2 pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 25 pillugu

Aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaanni nutaajuvoq, kisiannili akissarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi kapitali 3-mik allannguuteqartillugu ingerlatitseqqinnerulluni.

Aalajangersagaq Inatsisartut siulittaasuata, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisunilu ilaasortat allanik atuuffeqarnerinut tunngassuteqarpoq. Tamatumani pineqartut Inatsisartunut

siulittaasuunermanni, Naalakkersuisunut siulittaasuunermanni Naalakkersuisunilu ilaasortaanermanni allanik atuuffeqarsinnaannginneri pingarnertut malinneqartussaavoq, tassanilu atuuffik akissarsiaqartinneqarpat imaluunniit akissarsiaqartinneqanngippat. Atuuffik taamaattoq pineqartup invertinneqarnerani pigineqarpat atuuffik qimanneqassaaq aatsaallu tigummiinnarneqarsinnaassalluni Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliaq atuuffiup tigummiinnarnissaanut akuersissuteqarpat.

Taamatuttaaq Inatsisartunut siulittaasoq, Naalakkersuisunut siulittaasoq Naalakkersuisunullu ilaasortat Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliamit akuersissummik pisariaqarput Inatsisartunut siulittaasuunerup, Naalakkersuisunut siulittaasuunerup Naalakkersuisunullu ilaasortaanerup nalaani atuuffinnik nutaanik pigisaqalerpata.

Atuuffiit Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartut sulinertut paasineqassaaq atuuffik akissarsiaqartinneqarpat imaluunniit akissarsiaqartinneqanngippat. Taaguutigineqartoq tamatigoortutut paasineqassaaq, tassanilu suliffit akissarsiaqartinneqartut, nammineq piumassutsimik sulinerit, tatigineqarluni atuuffiit, siulersuisuni sulinerit, aningaaserisutut, illersuisutut, eqqartuussisutut assigisaallu. Suliassaq akissarsiaqarluni suliarineqarpat Inatsisartut inatsisaanni matumani atuuffittut paasineqassaaq. Tamanna atortinneqarpoq suliassaq pingaaruteqanngikkaluarpat aammalu akissarsiaritinneqartut aningaasanngorlugit, nerisassatut, akeqanngitsumik angalanertut assigisaattulluunniit tunniunneqaraluarpata.

Assersuutigalugu atuarfimmut timersornermulluunniit atatillugu aaqqissuussinerni ikiortaalluni sulinerit taaguummi pineqanngillat.

Taamaalilluni aallaavigineqartussaq tassaassaaq atuuffiit tamarmik naaggaarneqassammata Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliaq atuuffiup pigiinnarnissaanut pigilernissaanulluunniit allamik akuersissuteqarsimannngippat.

Qinikkatut Atuussinnaanermik Aalajangiinermut Ataatsimiititaliaq ilaatigut pissutsit makku eqqarsaatigeqqissaarlugit aalajangiisassaaq:

- Suliarisaq pineqartoq sulianik allanik ilaneqarnermigut imannak piffissamik nukinnillu tigooraatigissanerpa pineqartoq tamakkiisumik toqqissilluni Inatsisartunut siulittaasutut / Naalakkersuisunut siulittaasutut / Naalakkersuisunut ilaasortatut atuuffimi ingerlannissaanut akornutaasinnaanerat eqqarsaatigineqarsinnaalluni?
- Suliarisap pineqartup suliarinerata aamma Inatsisartunut siulittaasuunerup / Naalakkersuisunut siulittaasuunerup / Naalakkersuisunut ilaasortaanerup akornanni soqtigisat akornusersorneqarsinnaappat?
- Suliarisaq pineqartoq Inatsisartut / Naalakkersuisut isigineqarnerannut ajoqtaasinnaasutut isigineqarpa?
- Suliaqarnermi akissarsiaqartoqarpa akissarsiaqartoqanngilaluunniit.

§ 26 pillugu

Imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartunut qinigaaffiup nammineq tamatumunnga peqatigitillugu § 22, imm. 1 tunngavigalugu qinigaaffigisami naanerani nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaq atorfimmini pisussaaffittut suliassarigaa. Aalajangersagaq taanna manna tikillugu § 5. imm. 7-iusumik ingerlatitseqqinneruvoq.

Manna tikillugu pisimanertut Naalakkersuisut Siulittaasuata nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik siusinnerpaamik kingusinnerpaamilluunnit aalajangersagaq taanna tunngavigalugu qaqugukkut nalunnaarutigisinnaaneranut nalunaarutiginninnissaaluunniit, imaluunniit ulloq qinersiviusussap qanoq iliorluni eqqoqqissaartumik aalajangersarnissaanut killissaliussaq aalajangersarneqarsimannilaq. Ulloq qinersivik ullormut qinersinermik kingullermit ukiut sisamarpiat qaangiuffiannit kingusinnerusumut aalaja-ngersarneqarsinnaanngilaq. Qinersineq kingulleq assersuutigalugu 15. november 2005-imi pisimappat qinersineq tulliuuttoq 15. november 2009-mit kingusinnerusukkut pisussanngorlugu aalajangersarneqarsinnaanngilaq. Ullorli qinersivik ullunik sapaatilluunniit akunnerinik aalajangersimasunik amerlassusilinnik siuartinnejqarsinnaavoq, pingaartumik piffissat sulinngiffeqarfiusut nalliuottorsuarsiorfillaunuut eqqorumanagit, imaluunniit piffissaq Inatsisartut ataatsimiinnerisa assigisaasaluunniit naleqquttumik ingerlannejqarnissaat eqqarsaatigalugu. Naalakkersuisulli Siulittaasuat naalakkersuinikkut pissutsit tamanna pisariaqartileraat isumaqarluni piffissami siusinnerusumi imaaliallaannaq toqqagaasumi qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarsinnaanngilaq, Naalakkersuisunut tatiginninnginneq § 27-mi pineqartoq saqqummiunneqarsimangippat, tak. taanna pillugu oqaaseqaatit. Taamaattoqassappat Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaanikkut qinersisoqarnissaa nalunaarutigineqassaaq, tak. Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut immikkut ittumik qinersisitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 17. april 2009-meersoq atuuttoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuat aammattaaq nutaamik qinersisoqarnissaanik ima piffissaalluarallartillugu nalunaaruteqassaaq partiit ataasiakkaarlutilu qinigassanngortittut qineequsaarutiminnik suliarinninnissaminnt kiisalu qineequsaarluni ataatsimiititsinernik allanillu qineequsaarnermut atatillugu paasisitsiniaanernik ingerlatsinissaminnt naammaginartumik piffissaqalersillugit. Qinersisoqarnissaanik qanorluunniit pisoqaraluarpat nalunaaruteqartoqassaaq, taamaalillutik qinigassanngortittut allattorsimaffi qinersivissallu qinersineq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu tunniunnejqarsinnaanngorlugit saqqummiunneqarsinnaangorlugillu. Ullumik qinersiviusumik aalajangersasarnermi manna tikillugu periaasiusumi isiginagiassat tamakku qularnaatsumik isiginiarneqartarsimapput, tassami qinersineq sioqqullugu sapaatit akunneri arfinillit missiliorlugit periarfissiisuugami.

§ 27 pillugu

Aalajangersagaq taanna Inatsisartuni amerlanerussuteqartut Naalakkersuisunik Naalakkersuisunulluunniit ilaasortanik ataasiakkaanik tatiginnikkunnaarnerannut tunngasuuvooq. Tamatumunnga pissutaasoq tassaasinnavoq Inatsisartuni naalakkersuinikkut pissutsit allanguuteqarnerat, imaluunniit atorfimmik ingerlatsinermik iluarinninnginneq, imaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortat allatigut pissusilersonerat.

Pisoq taamaattoq manna tikillugu § 5, imm. 2-kkut aalajangersaavigineqarsimavoq. Nutaamik oqaasertaliinerup tatiginninnginnermik nalunaarutiginninnermi periaatsimik allanngortitsinissaq siunertarinngilaa. Naliliisoqparporli Inatsisartut inatsisaata imarisaaq erseqqissaaneq pissusissamisoortuusoq, taamaattumillu oqaaseq "tatiginninneq" inatsisip oqaasertaani erseqqissumik ilaalerluni. Tamatuma Tunngaviusumik Inatsimmi § 15-im i assersuut malippaa, tassanimi pisut Folketingip ministerimik Statsministerimilluunniit tatiginnikkunnaarluni nalunaaruteqarfigisai erseqqissumik aalajangersaavigineqarmata.

Tatiginnikkunnaartoqarnera takuneqarsinnaassappat Inatsisartuni taasinerup inernera pigineqassaaq, tassanilu takuneqarsinnaassalluni ilaasortat amerlanerussuteqartut Naalakkersuisunut ilaasortamut Naalakkersuisunulluunniit ilaasortat amerlanersaannut tatiginninnginnertik takutissimagaat. Inatsisartunut ilaasortat ikinnerpaamik affaannit amerlanerusunik amerlanerussuteqartoqarnissaa piumasaqaatigineqanngilaq, naak manna tikillugu § 5, imm. 2-jusumi taamaakkaluartoq. Taamaalilluni amerlanerussuteqarneq § 8-mi malittarisassaq nalinginnaasoq tunngavigalugu naatsorsorneqassaaq. Tatiginnikkunnaarnermut tunngasut pillugit malittarisassat erseqqinnerusut Suleriaatsimi aalajangersarneqassanersut Inatsisartut namminneq aalajangigassarissavaat, taamaalilluni tatiginnikkunnaarnermik takutitseqqusinerup aalajangiiffigisassatut siunnersuuterpiatut saqqummiunneqarnissaa pisariaqarunnaarsillugu, mannali tikillugu pisarnertut "ullormut oqaluuserisassamut tullermut nuunnissamik" taaneqartumik saqqummiussisarnikkut. Periaatsip taassuma manna nassataraa, tassalu Inatsisartuni oqallinnermi ullormut oqaluuserisassani immikkoortumut tullermut nuunnissamik siunnersuuteqartoqassasoq, Naalakkersuisunik Naalakkersuisunulluunniit ilaasortanik tatiginninnginnermik tunngavilersugaasumik. Siunnersuut taanna Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit akuerineqarpat tatiginnikkunnaarnermik takutitsineq Inatsisartunit oqaatigineqartutut isigineqassaaq. Inatsisartoqarnermi akuersaartumik tunngaveqarnerup manna nassataraa, tassalu Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutaannik saqqummiunneqartumik itigartitsineq immini tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnertut isigineqarsinnaanngitsoq.

Tatiginninnginnermik takutitsineq Naalakkersuisunut ilaasortamut sammitinneqarpat pineqartoq atorfimminit ingerlaannartumik atuutilersumik tunuartinneqassaaq. Naalakkersuisut sinneruttut ikilillutik ingerlaannarallassapput, taamaalillunilu Naalakkersuisut Siulittaasuata suliassaqarfiiut inuttaaruttut pilertornerpaamik agguataassallugit, nutaamik qinersisoqarnissaa ingerlaannartumik nalunaarutiginnikkuniuk, tak. § 28. Agguassineq pitinnagu suliassaqarfinnut inuttaaruttunut inatsiseqartsinikkut akisussaaffik Naalakkersuisut Siulittaasuanniissaaq.

Imm. 2-kkut erseqqissarneqarpoq, soorlu tamanna manna tikillugu § 5, imm. 4-suni aamma pisoq, Naalakkersuisut Siulittaasuannik tatiginnikkunnaarluni oqaaseqaateqarneq Naalakkersuisut tamarmiusut tatigiunnaarlugit oqaaseqaatitut suliarineqassasoq, tamatumalu sunniutigalugu Naalakkersuisunut ilaasortat tamarmik tunuartinneqarnerat, taamalu § 29-mi tunngavik tunngavigalugu Naalakkersuisuugallartunngortinneqarnerat. Siusinnerusukkut Naalakkersuisut tamarmiusut "tunuassapput"-mik oqaasertaliineq allanngortinneqarsimavoq, Inatsisartut inatsisaanni oqaatsinik atuinerup assigiissaarnerulersinnejarnissaa anguniarlugu. Allannguulli taamaallaat oqaasertaliinikkut allanngortitsineruvoq.

Inatsisartut Naalakkersuisut siulittaasuannik tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut ilaasortamik ilaasortanilluunniit aqqisigut taasanik tatiginnikkunnaarnertik nalunaarutigippassuk suliassaqarfinnik agguataareqqinnissaq pisariaqanngilaq, tassami pisoq Naalakkersuisunut tamarmiusunut tatiginninnginnertut paasisariaqarmat, taamalu taakku tamarmiullutik Naalakkersuisuugallartutut ingerlaqqissallutik, Naalakkersuisunik nutaanik qinersisoqarnissaata tungaanut. Taamaalillutik Naalakkersuisut Inatsisartunit ikilisillugillu ataatsikkut soraarsinneqarsinnaanngillat.

Tatiginnikkunnaarneq Naalakkersuisut Siulittaasuata piffissaanngitsukkut nutaamik qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaanut pissutissaqalersitsivoq, tak. § 28, Naalakkersuisut ilaat sorleq tatigiunnaarneqarsimanoeroq apeqqutaatinnagu.

§ 28 *pillugu*

Aalajangersakkut tassuuna Naalakkersuisut siulittaasuata Inatsisartut tatiginninnginnerminnik nalunaaruteqareernerisa kingornatigut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarsinnaatitaanera aalajangersaavagineqarpoq. Piginnaatisssut taanna manna tikillugu § 5-ikkut aalajangersaavagineqarsimavoq, taamaattorli aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaat nalornissutigineqangaatsiartarsimalluni.

Aammattaaq manna tikillugu malittarisassani nalorninarsinnaavoq Naalakkersuisut Siulittaasuut nutaamik immikkut ittumik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarsin-naatitaanerup annaaneqannginnerani piginnaatitaanerminik qanoq siusitsigisukkut atuissanersoq. Siusinnerusukkut inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq aalajangersarneqassasoq Naalakkersuisut Siulittaasuut pisariaqarpat nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik "ingerlaannartumik" aalajangisassasoq. Taamatut oqarnermi sumiiffik piffissarlu eqqarsaatigalugit piumasaqaat pineqarpoq.

Sumiiffik eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut Siulittaasuata aalajangernini Inatsisartuni nalunaarutigissavaa, taamaalilluni tusagassiutitigut nalunaaruteqarneq taamaallaat sunniuteqarsinnaalluni inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik Inatsisartuni nalunaaruteqarnermik malitseqartinneqaruni.

Piffissaq eqqarsaatigalugu "ingerlaannartumik" oqarnerup manna nassataraa, tassalu nalunaaruteqarneq pissasoq Inatsisartut tatiginninnginnertik pillugu oqaaseqaateqarnerannut toqqaannartumik uiggiullugu pissasoq. Taamatut piumasaqaateqarnikkut Inatsisartut siulittaasuata piffissap aalajangersimasumik sivisussusillip ingerlareernerani tatiginninnginnermik oqaaseqaateqarsimaneq innersuussutigalugu piffissaanngitsukkut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaminut suli pisinnaatitaasutut isigineqarnissaanik naleqqutingitsumik nalornissuteqartarneq pinngitoortissavaa.

Pingaartumik tatiginninnginnermik nalunaaruteqarniarluni ullormut oqaluuserisassaq tupallaataasumik pippat Inatsisartut ataatsimiinnerat ingerlasoq unissaaq, illua'tu-ngeriit pisunik isumaliutersuutiginninnissaannut periarfissaqartinniarlugit. Tamatuma kingornatigut ataatsimiinneq

unikkallarnerup kingornatigut aallarteqqinnejqarpal Naalakkersuisut Siulittaasuut nalunaaruteqarsinnaavoq, pisullu qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu nalunaaruteqarneq pisup aqaguani aatsaat pissalluni. Nalunaaruteqarnerli Inatsisartut tatiginninnginnerminnik nalunaruteqarnerisa kingornatigut ulloq unnuarlataaseq missiliortumik kingusinnerusukkut pippat nalunaaruteqarneq ingerlaannartumik pisimasutut isigineqarsinnaajunnaassaaq. Tamatumunnga atatillugu tunngavigineqarpoq Inatsisartut piffissami pineqartumi Naalakkersuisut Siulittaasuata ataatsimiinnerup nangeqqinnejqarnissaanik sivikitsuararsuarmik piffissaqartitsilluni qinnutigisaata akuersaarnissaanut pisussaaffeqartut. Aalajangersagaq manna tunngavigalugu nutaamik qinersisitsinissamik nalunaaruteqarsinnaatitaaneq kisimiilluni pisinnaatitaaffiuvoq, Naalakkersuisut siulittaasuannit inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik arsaarinnissutigineqarsinnaangnitsoq. Ataatsimiinnermi Naalakkersuisut siulittaasuata piffissaanngitsukkut nutaamik qinersisitsoqarnissaanik nalunaaruteqarniarluni aalajangererani Inatsisartut aalajangiisinnassuseqarnissaat piumasaqaataanngilaq, tak. § 8, taamaattumillu Naalakkersuisut siulittaasuata pisinnaatitaaffimminik atuinissaa Inatsisartut ilaannit ajornarnerulersinniarneqarsinnaanani. Aammattaaq Naalakkersuisut siulittaasuata inissisimanermink isummerfiginninnginnerani Inatsisartut Naalakkersuisunik nutaanik qinersinissaminut mattussaapput, nutaamillu qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqartoqarsinnaavoq tamanna Inatsisartut piumasaralugu erseqqissumik oqaatigisaanut assortuuttuugaluarpaalluunniit.

Naalakkersuisut Siulittaasuata nutaamik qinersisitsinissamik nalunaaruteqarsinnaatitaanini atorumanagu Inatsisartunut erseqqissumik nalunaarutigippagu nalunaarutiginninneq taanna qilersuisuussaaq, kingusinnerusukkullu tamatuma paarlattuanik nalunaaruteqarnerup isiginiannginnissaanut Inatsisartut pisinnaatitaapput, naak ingerlaannartumik nalunaaruteqarnissamik piumasaqaat eqqortinnejqarsimasutut isigineqarsinnaagaluartoq.

Inatsisartut tatiginninnginnerminnik nalunaarutaat Naalakkersuisut siulittaasuannut Naalakkersuisunulluunniit tamarmiusunut sammititaappat, Naalakkersuisullu siulittaasut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarniarani aalajangersimappat Inatsisartut Naalakkersuisunik nutaanik qinersissapput, Inatsisartunut nutaamik qinersinerup kingorna tunngaviit assinginik tunngaveqarlutik, tak. § 22.

Pisup Naalakkersuisunik imaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortanik ataasiakkaanik pi-neqartup taartissaanik tamatumunnga peqatigitillugu qinersiviunngitsumik tatiginninnginnerminik nalunaaruteqarfiusup saniatigut Inatsisartut manna tikillugu pisarneq malillugu tatiginninnginnertik pillugu oqaaseqaateqaqqaanngikkaluarlutik Naalakkersuisunik nutaanik qinersinissaminut sukkulluunniit periarfissaqarput. Pisoq kingullertut taaneqartoq Inatsisartut inatsisaatigut aalajangersaavagineqassanngitsutut suli siunnersutigineqartoq tassaanngilaq tatiginninnginnerminik takutitsineq § 27-mi taaneqartoq, taamaattumillu Naalakkersuisut Siulittaasuut § 28 tunngavigalugu nutaamik qinersisitsinissamik nalunaaruteqarnissaanut pisinnaatinngagu.

Namminersornerullutik Oqartussat Namminersorlutilluunniit Oqartussat oqaluttuarisaaneranni manna tikillugu suli pisoqarsimangilaq Inatsisartunut nutaamik qinersisitsisoqariinngitsoq

Inatsisartut Naalakkersuisunik nutaamik qinersiffigisimasaannik. Taamatut ilaatigut pisoqarsinnaavoq Naalakkersuisut Siulittaasuat piffissap qinigaaffiup ingerlanerani toquppat, qinigaanera atuussinnaajunnaarpat imaluunniit napparsimanini pissutigalugu atorfimminik ataavartumik isumaginnissinnaajunnaarpat.

Aammattaaq taamatut pisoqarsinnaavoq, pingaartumik partii naalakkersuisooqataatisisoq aalajangerpat Naalakkersuisuni suleqatigiinneq qimanniarlugu, Inatsisartuni immikkoortukkuutaat allat peqatigalugit Naalakkersuisuni amerlanerussuteqarneq anguniarlugu. Taamatut pisoqarpat amerlanerussuteqartut nutaat Naalakkersuisunut qinersisoqarnissaanik ullormut oqaluuserisassanngortitsissapput, Inatsisartunut qinersinerup kingornatigut pisarnertut. Naalakkersuisunik nutaanik qinersinikkut tamanna tikillugu Naalakeersuisuusimasut tunuassapput, Naalakkersuisuugallartunngoqqaanngikkaluarlutik. Inatsisartut pisut ingerlaqqinneranni inissitsiteqqinnissartik pisariaqartissinnaavaat sulinerminnilu ingerlaqqillutik, taamaattorli kissaatigineqarsinnaavoq nalinginnaasumik ataatsimiinneq ingerlasoq unitsinnejqassasoq, ullormut oqaluuserisassat allanngortitat piissutsit allannguutaat tunngavigalugit suliarineqarnissaat siunertaralugu.

§ 29 pillugu

Aalajangersagaq taanna Naalakkersuisut tamarmiusut tunuarneranni imaluunniit tunuarumallutik qinnuteqarneranni imaluunniit Inatsisartunut nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarsimanermi Naalakkersuisut suliassaminnik qanoq iliorlutik isumaginninnissaannut tunngasuuvvoq. Pisuni Naalakkersuisut naalakkersuinikkut pisinnaatitaanerminnik annaasaqarfifigisimasaanni imaluunniit Naalakkersuisut sanngiilliffigisimasaanni, imaluunniit nutarterneqarfifiligaanni Naalakkersuisuni sulineq periaaseq atututtoq malillugu killilimmik ingerlaqqissaaq, Naalakkersuugallartunik taaneqartut pillugit malittarisassat tunngavigalugit.

Aalajangersakkami tassani oqaaseqatigiit siulliit manna tikillugu § 5, 8-mi oqaasertaliineq taarserpaat, taakkunanimi aalajangersarneqarmat Naalakkersuisut Siulittaasuat Naalakkersiusunullu ilaasortat allat ingerlaqqissasut, Siulittaasumik nutaamik ilaasortamillu nutaamik qinersisoqarnissaata tungaanut, imaluunniit suliat Naalakkersuisunut ilaasortamut allamut tunniunneqarnissaasa tungaanut. Oqaasertaliinerup allanngortitap takutippaa ministerinik ataasiakkaanik aqutsisoqarnermik ilusiliineq qimanneqarsimasoq, Naalakkersuisullu ataatsimoortutut isigineqartut, tak. oqaaseqaatini nalinginnaasuni c.

Naalakkersuisunut ilaasortanik ataasiakkaanik tunuartitsineq aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaanngilaq, tatiginninnginnermilli takutitsisoqartillugu manna tikillugu pisarnertut ingerlaannartumik atuutilersumik sunniuteqalersarluni, tak. § 27, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit, imaluunniit Inatsisartut Siulittaasuat aqqutigalugu tunuartitsinermi § 24, imm. 2 pillugu oqaaseqaatit.

Naalakkersuisunut ilaasortat atorfimminni pisussaaffii Naalakkersuisuugallarnerup nalaani atuutiinnassapput, Naalakkersuisunullu ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat tunngavigalugit isumagineqassallutik. Tamanna Naalakkersuisutut atorfeqartitaanerup inuiaqatigiinnit toqqagaanikkut suliassiisutitut pisussaaffiuneraata pineqartup isumagissallugu pisussaaffigisaata aamma nassataraa, tak, § 22, imm. 5. Naalakkersuisunut ilaasortaq toquppat, sulinngiffeqarallarnissaminut akuerineqarpat pineqartulluunniit suliassaqarfiiisa agguataarneqarnissaannik aalajangiisoqanngitsoq tunuartitaappat taakku Naalakkersuisut Siulittaasuata ataaniikkallartutut isigineqassapput.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisuugallartut, tak. oqaaseqatigiit siulliit, Namminersorlutik Oqartussat susassaqarfiiisa ingerlaqqinnissaat qulakkeerniarlugu pisariaqartut kisiisa iliuuserisassagaat.

Aalajangersakkap taassuma siunertaa tassaavoq Naalakkersuisut imaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat piffissami Inatsisartunit atorfeqartumut naalakkersuinikkut piginnaatitsinerup atorunnaarfigisimasaani sanngiilliffigisimasaaniluunniit naalakkersuinikkut suliniutinik nutaanik aallarnisaannginnissaat. Suliniutit ingerlareersut qineeqqusaalernermet qineeqqusaarnermulluunniit ilaasutut salliutinniarneqartutut isigineqarsinnaasumik aamma ingerlanneqassanngillat. Malittarisassaq taamaalilluni Naalakkersuisut aningaasaliissutinik, piginnaatitsissutinik imaluunniit atorfimmut atugassiissutinik qineeqqusaarnerup il.il. nalaani taamaaliortussaanani iluaqtiginninniarnermik pasilliisoqarsinnaaneranut illersuutitut atorpoq.

§ 30 pillugu

Imm. 1-ip manna tikillugu § 24, imm. 1-iusoq taarserpaa, tassanilu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit Inatsisartunit akuerisaasut atortuulersinnaassagunik Naalakkersuisut siulittaasauannit Naalakkersuisunut ilaasortaq suliassaqarfimmut inatsisiliuunneqartumut susassaqartoq peqatigalugu imaluunniit Naalakkersuisoqarfip pisortaa peqatigalugu atsiorneqarsimassasut. Naalakkersuisuuusut inatsisiliaasa inatsiseqartitsinikkut

atuussinnaassuseqassagunik Naalakkersuisut Siulittaasuannit atsiorneqarsimanissaannik piumasaqaat taamani Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 4, imm. 4-mi, § 5, imm. 2-mi aamma § 6-im i takuneqarsinnaavoq.

Siusinnerusukkut malittarisassaq eqqarsaatigalugu allannguutit marluk siunnersuutigineqarput: Siullermik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut atortuulersinneqarnermini Naalakkersuisunut ilaasortamit suliassaqarfimmut pineqartumut susassaqartumit imaluunniit pisortatut atorfilittamit atsioqataaffigineqarnissaa inatsiseqartitsinikkut piumasaqaataajunnaarpoq, aappassaanillu kingusinnerpaamik atortuulersitsinissap tungaanut sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliussaq ilangunneqarpoq.

Atsioqataasoqartarnera pillugu allannguut Naalakkersuisut Siulittaasuata atortuulersitsinermi Naalakkersuisunut tamarmiusut sinnerlugit atsiortuuneranut ataneqartillugu isiginiarneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuut atortuulersinneqarsinnaassappat Naalakkersuisut siulittaasuata atsiornera inatsiseqartitsinikkut naammangitsutut isigalugu Inatsisartut Naalakkersuisullu annertunerusunik aatsaat piumasaqaateqarsinnaapput tamatumunnga pingaaruteqarluinnartunik tunngavilersuutissaqarpat. Atortuulersitsinerup qaqgukkut pinissaanut piffissaliussamik manna tikillugu aalaja-ngersaasoqarsimanngilaq. § 24, imm. 2-mili aalajangersakkami matuman imm. 2-kkut ingerlateqqinnejartumit erserpoq atortuulersitsineq kinguartinneqassasoq Naalakkersuisut Siulittaasuata kissaatigippagu tamanna pillugu aalajangiineq siunnersuutip inaarutaasumik akuerineqarneranit kingusinnerpaamik ullut arfineq pingasut qaangiunneranni pisimassasoq. Aalajangersagaq taanna Naalakkersuisut Siulittaasuat ullut arfineq pingasut atortuulersitsinissamut piffissaliunneqartut qaangiunneranni atortuulersitsinerup kinguartinneqarnissaanik aalajangiisoqarsimanngippat atorfimmini pisussaaffimminik sumiginnaanersoq nalornilersitsisinnaavoq. Atortuulersitsinermut kingusinnerpaamik piffissaliisoqarsimannginnea inatsisissatut siunnersuutip qanoq pineqarnissaanik nalornineq piffissami sivisussusiligaanngitsumi atuussinnaavoq, tamannalu inatsiseqartitsinikkut ersarissuutitsinissaq eqqarsaatigalugu naammaginartuunavianngilaq.

Tamanna tunngavigalugu atortuulersitsinerup siunnersuutip inaarutaasumik akuerineqarneranit sapaatit akunnerisa sisamat piffissaliunneqartut iluanni pisarnissaa imm. 1-ikkut massakkut siunnersuutigineqarpoq. Piffissaliussaq Tunngaviusumik Inatsimmi § 22-mi oqaaseqatigiinni siullerni ullunik 30-nik piffissaliisimanermut qanippoq, piffissaliussallu malinnejarnera eqqarsaatigalugu ajornartorsiuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Imm. 2-mi ullunik arfineq pingasunik piffissaliussap naanerani Naalakkersuisut siulittaasuata Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut akuerineqartoq sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliussap iluani atortuulersissallugu atorfimmini pisussaaffittut suliassaraa. Sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliussaq qaangerneqassagaluarpat, suna pissutaasoq apeqqutaatinnagu inatsisissatut siunnersuut akuerineqartoq atorunnaassaaq. Taamaattumik piffissaliussaq naareersoq atortuulersisoqassagaluarpat atortuulersitsineq inatsiseqartitsinikkut sunniuteqarnavianngilaq. Siunnersuut atortuulersinneqassappat taassuma malittarisassat nalinginnaasut malillugit Inatsisartuni pingasoriarluni oqluuserineqarnissaa kiisalu tamatuma kingornatigut piffissaliussap nutaap iluani nutaamik atortuulersinneqarnissaa piumasaqaataasussaavoq.

Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip atortuulersinneqarnissaanik kinguartitsisinnaatitaanerat imm. 2-mi taaneqartoq annertunerusumik pingaaruteqanngilaq, tamannalu siullermik inatsisisstatut siunnersuut amerlanerpaartaasa Naalakkersuisunit siunnersuutit pineqartut pilersaarutigineqartutut atortuulersinneqarnissaannik kissaateqartunit saqqummiunneqartarnerannik pissuteqarpoq, aappassaanillu Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaata pineqartup atortuulersinneqarnissaa eqqarsaatigalugu Inatsisartut piumasarisaannik akerliliigunik tativinninnginnermik nalunaarfigineqarsinnaapput.

Taamaattumik aalajangersagaq taanna pisunut qaqtigoortunut Naalakkersuisut inatsisisstatut siunnersuutip inatsiseqartitsinikkut attassisinnaassuseqarneranik aningaasaqarnikkulluunniit kingunerisassaanik annertuumik nalornissuteqarfigisaannut tunngatinneqarpoq. Tamanna siunnersuutip Naalakkersuisut avaqqullugit Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit akuerineqarsimaneranik imaluunniit nalorninerup siunnersuutip inaarutaasumik akuerineqareernerani aatsaat pilersimaneranik pissuteqarsinnaavoq. "ataatsimiinnermi tullermi"-mik oqarnermi nalinginnaasumik ataatsimiinnerit aamma immikkut ittumik ataatsimiinnerit pineqarput, nutaamik qinersisitsisoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaanaq imaluunniit Inatsisartut nutaamik qinersinerup kingornatigut § 7 tunngavigalugu inissitsiternissaminut periarfissinniarlugit ataatsimiigiaqqusoqarsimannngippat.

Ullunik arfineq pingasunik piffissaliussaq eqqortinneqartutut isigineqassappat Naalakkersuisut kinguartinsinermik nalunaarutaat piffissaliussap naannginnerani Inatsisartunut apuussimassaaq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut akuerineqartoq ataatsimiinnermi tullermi Inatsisartunut saqqummiunneqaqqippat nutaanik akuereqqinnejarnissaani pingasoriarluni oqaluuserineqarsimanissa piumasaqaataanngilaq, atortuulersitsinissamut sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliussap atortuulersitsinnginnermi qaangerneqarsimaneranit allaasumik, tak. qulaani taaneqartut. Inatsisartut pingasoriarlutik oqaluuserinninnissaminut taarsiullugu piumasartik uppernarsarsinnaavaat nalinginnaasumik aalajangiinermikkut imaluunniit pisariitsumik periaatsikkut Suleriaatsimi aalajangersarneqartukkut. Imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaasa allanguutissatut siunnersuutit siunnersummik suliarinneqqinnermi saqqummiunneqarnissaat oqaluuserineqarnissaallu akornuserpaat. Inatsisissatulli siunnersuut allangortitaq akuerineqassasoq kissaatigineqarpat tamanna taamaallaat pisinnaavoq inatsisisstatut siunnersuutip allangortitap saqqummiuteqqinnejarneratigut pingasoriarlugulu oqaluuserineqarneratigut, tak. § 14. Tassani ilaatinneqannngillat allatut ajornartumik allanguutaasariaqartut, soorlu piffissap atortuulersitsiviusussap naleqqussarneqarnera kiisalu ilusiliussamik aaqqiineq naqinnerliukkanillu naqqiinerit.

Siunnersuut allanguuteqartinnagu akuerineqarpat Naalakkersuisut Siulittaasuata siunnersuutip atortuulersinneqarnissa atorfimmini pisussaaffimmisut isumagissavaa, tassami atortuulersitsinissap imm. 2 innersuussutigalugu kinguarteqqinnissaanut periarfissaqannginnami. Taamaattorli Naalakkersuisut Siulittaasuatu pisumi tassani aamma atortuulersitsiumanngissinnaavoq, Naalakkersuisut tunuarniutaannik tunniussaqarnermigut. Naalakkersuisulli Siulittaasuatu piffissaliussatut aalajangersarneqartup iluani, assersuutigalugu siunnersuutip inatsisitigut aalajangersakkamik qulliunerusumik unioqqutitsisutut isigineqarnera, Naalakkersuisullu tamanna

pissutigalugu siunnersummik atortuulersitseqataanermikkut inatsiseqartitsinikkut akisussaatinneqarnissaat innersuussutigalugu atortussalersitsinngikkuni atorfimminiiginnarsinnaanngilaq.

Siunnersuut allanngortitaq Inatsisartut § 14-imik malittarisassat tunngavigalugit akuerippassuk Naalakkersuisut Siulittaasuata inatsisisattut siunnersuutip atortuulersinneqarnissaanik kinguartitsisinnaatitaanini atoqqissinnaavaa, allannguutit annertussusiat apeqquatainnagu.

Imm. 3 nutaaajuvoq, Inatsisartullu inatsisaat aalajangersimasut Naalakkersuisut Siulittaasuata atortuulersitsinissamik imm. 2 tunngavigalugu kinguartitsisinnaatitaanerani pineqanngitsut aalajangersarlugu. Aningaasaliissutitut inatsisaagallartut ilaatinneqanngillat, tassami taakku Namminersorlutik Oqartussat ingerlaqqinnissaasa qulakkeerneqarnissaat kisiat siunertarimmassuk, taamaattuusutullu pisuni pineqartuni pisariaqarluinnartuullutik. Inatsisartut nutaamik qinersisitsisarneq pillugu inatsisaat ilaatinneqanngillat, tassami Inatsisartut imminnut atorunnaarsinissaat Naalakkersuisut siulittaasuata akornusersinnaappagu tamatuma Inatsisartut Naalakkersuisullu akornanni oqimaaqtigiinneq aalajangiisuusumik allangortittussaammagu.

Inatsisit taakku marluk immikkut ilisarnaataat Naalakkersuisuugallartut, assersuutigalugu tatiginninnginnermik nalunaaruteqarnerup kingornatigut, siunnersuutit saqqummiutissallugit pisimmaatitaaffeqarnerisigut, pisullu qanoq ittuunerat apeqquataillugu pisussaaffeqarnerisigut, tulliullugu atortuulersitsisussaanerisigut takuneqarsinnaapput.

Taamaattumik Naalakkersuisut siulittaasuata Inatsisartut inatsisaasa qualaani taaneqartuinnarnut tunngasut piffissaliussap imm. 1-imik taaneqartup iluani atortuulersinnissaat atorfimmini pisussaaffittut isumagisussaavaa.

§ 31 pillugu

§ 25-ikkut manna tikillugu atuuttukkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu nalunaarutaat Naalagaaffiup Sinnisaanut, politiinut, kommuninut eqaartuussivinnullu nassiunneqarnermikkut tamanut saqqummiunneqassasut. Inatsimmi allamik aalajangersaasoqarsimanngippat taakku nassiunneqarfimminkit sapaatit akunneri marluk qaangiunnerisa ulluanni atortuulissapput. Tamanut saqqummiussinerup oqartussaasunut assigiinngitsunut nassiussinermut ataneqartinneqarnera naleqquttuunngilaq. Taamaattumik tamanut saqqummiusseriaaseq nutarterneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalillutik inatsisitigut aalajangersakkat www.nanoq.gl-ikkut tamanut saqqummiunneqarnermikkut atortuulersittalerlugit. Allamik aalajangersaasoqarsimanngippat taakku tamanut saqqummiunneqarfimmik kingornatigut ullup unnuallu ataatsip qaangiunnerani ulloq unnuarlut tulliuttup aallartinnerani atortuulertassapput. Manna tikillugu sapaatit akunnerinik marlunnik piffissaliussaq pisariaqanngitsutut isigineqarpoq, tamanut saqqummiussineq elektronik atorlugu attaveqaatikkut pippat. Piffissatut atortuulersitsiviusussatut – "www.nanoq.gl-ikkut ullup unnuallu tamanut saqqummiunneqarfimmik kingornatigut ullup unnuallu tulliuttup aallartinnerani" - siunnersuutigineqartoq inatsisinik paasissutissiarneq pillugu inatsimmi, lovtidendeloven, naalagaaffiup inatsisiliai eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaannut atuuttumi § 3-mut naapertuuuppoq.

Tamanut saqqummiussineq iluseqartitsinermut tunngasuuvvoq, tassuunalu innuttaasut inatsit nutaaq pillugu inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik ilisimatinneqartarput, tamannalu pereerpat inatsit innuttaasunut atortinneqarsinnaalissalluni. Tamanna Inatsisartut inatsisaata inuiaqatigiit ilaannut tamanut saqqummiunneqarneranik ingerlateqqinnejnarneranillu nalinginnaasumik suliassamut paarlaanneqassanngilaq.

Atortuulersitsivissatut piffissaq periaatsinik nalinginnaasumik saneqqutsisoq Namminersorlutik Oqartussat inatsimmi manna tikillugu pisarnertut aalajangersarsinnaavaat. Tamanna "*taakku allaasumik aalajangiinngippata*"-mik oqaasertaliinikkut oqaatigineqarpoq. Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat ukiuni siusinnerusunili Kalaallit Nunaanni inatsisit piffissamik atortuulerfissaminnik namminneq aalajangersasarnerat nalinginnaasimavoq, tamannami inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinissamut iluaqutaanerpaammat. Taamaalilluni www.nanoq.gl-ikkut tamanut saqqummiussineq piffissaq atortuulersitsivik inatsimmi imarineqartoq sioqquillugu pisartussaavoq.

"taakku allaasumik aalajangiinngippata"-mik oqaasertaliineq tamanut saqqummeeriaatsimik allamik, soorlu radiokkut TV-kkullu tamanut saqqummiussinermik, atuisoqarsinnaaneranik aalajangersaanissamut manna tikillugu pisarnertut aamma periarfissiivoq. www.nanoq.gl-ikkut tamanut saqqummiussineq qilersuisuusumik tamanut saqqummiusseriaassiummat naliliisoqarpoq inatsisnik nukingiuttariaqartunik atortuulersitsinermi tamanut saqqummiusseriaatsimik allamik atuinissaq pisariaqanngitsoq. www.nanoq.gl aqqtigalugu tamanut saqqummiussineq radiokkut TV-kkullu tusagassiuititugt tamanut saqqummiussinermik tapertalerneqarsinnaavoq.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajuisa manna tikillugu § 25, imm. 2-jusoq taarserpaat, taamaattorli "nalunaarutiginninneq"-mik oqaasertaliineq "tamanut saqqummiussineq"-mik eqqornerusumik takutitsisuusumik massakkut taarserneqarsimalluni.

Imm. 2 nutaajuvoq kommunillu ileqqoreqqusaasa inatsisnik tunngaveqartut inatsisitut namminertulli tamanut saqqummiunneqartarnissaat qulakkeerlugu. Naak Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaannik tunngaveqarneq kisimi aalajangersakkami pineqaraluartoq tamanut saqqummiusseriaaseq taanna kommunit ileqqoreqqussaannut naalagaaffiup inatsisai tunngavigalugit suli aalajangersarneqartartunut atorneqassaaq.

Manna tikillugu § 25, imm. 3 Inatsisartut inatsisaasa Namminersorlutilu Oqartussat nalunaarutaasa "Nalunaarutit"-ni tamanut saqqummiunneqartarnissaasa Naalakkersuisunit isumagineqarnissaannik aalajangersaasusoq siunnersuutip kingunerisaanik ataannarnissaa kissaatigineqanngilaq.

§ 32 *pillugu*

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat 1. december 2010 atortuulersinnejnqassasoq. Peqataanik Inatsisartut Naalakkersuisullu pilligit inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersoq atorunnaarsinnejnqarpoq.